

La Garrotxa

7 NOVIEMBRE 1970
NUMERO 1.616

SEMANARIO DE OLOT Y COMARCA

Aparece en este Semanario el segundo suplemento **Papeles Literarios de La Garrotxa**, "EL CRUSCAT". En él se nos ofrece una visión particular de "El Procés del Bruixot", obra que fue muy comentada en nuestra ciudad a raíz de su estreno como obra teatral el pasado mes de setiembre. Sigue en este número la interesante obra ganadora del "Guerau de Liost 1969". Aparecen unos comentarios sobre "Plástica", "Cine", "Poesía"...

Lea nuestras habituales secciones de **cine, deportes, noticias, colaboraciones...**

GUÍA CIUDADANA

CRUZ ROJA

Sargento: D. Luis Camps Francés. - Domicilio: Alta Madeixa, 9-3.

Cabe: D. José Anaya. - Domicilio: Agua, 22-1. - Trabaja en Cooperación Fabril, S. A. Teléf. 260400.

Individuos: Antonio Bartrina, José Vilas, Antonio Guirado

FARMACIA DE TURNO

Sábado:

D. Juan Fajula. - Pl. del Conill, 8.

Domingo:

D. Jorge Vayreda. - San Rafael, 28.

Lunes:

D. Antonio Oller. - San Esteban, 17.

Martes:

D. Juan Pulgert. - Pl. Generalísimo, 1.

Miércoles:

D. Juan Cardelús. - Serra Gineata, 10.

Jueves:

D. José M.ª Llach. - Bonaire, 1.

Viernes:

D. Juan Fajula. - Pl. del Conill, 8.

EXPENDEURIA

Núm. 6. - Calle San Esteban.

TAXIS (Servicio nocturno)

D. Eugenio Domene. - Paseo San Roque, 4.

Reserva

D. Francisco Plana Puigvert. - G. San Pedro Mártir, 23.

SEGURO DE ENFERMEDAD (Servicio

Médico de urgencia):

Mes de NOVIEMBRE

Del día 1 (a las 21 horas) hasta el día 16 (a las 9 horas):

Dr. D. Antonio Herce Mayor. - Plaza Estrella (Casa Xipell).

Del día 16 (a las 21 horas) hasta el día 1.º de Diciembre (a las 9 horas):

Dr. D. Aureo Aramburo Pérez-Iñigo. - Plaza Clará, 11 1.º.

Nocturno: Diario de 21 a 9 horas. Diurno: Domingos y festivos, de 9 a 21

HORARIO MISAS DOMINGOS y festivos:

7, 8, 9, 10, 11, 12, 20: Parroquia S. Esteban. - 9, 11: N. S. del Tura. - 7: Santo Hospital. - 7'30, 8'30, 9'30, 10'30, 11'30.

21: Padres Carmelitas. - 8'30, 9'30, 10'30, 11'30: PP. Capuchinos. - 8, 9, 10, 11 (festivos), 7'30 eventual, 8'50 (días de clase): Escuelas Pías. - 9: Indo. Corazón de María. - 7, 12'30: Divina Providencia. - 8'30: La Caridad. - 7, 18: Clínica N. S. del Tura. - 8, 11: Parroquia S. Cristóbal las Font. - 8, 10, 11: Parroquia S. Pedro Mártir. - 12: Capilla María Reina. - 8, 10'30, 12'30: Parroquia S. Roque. - 9'15: Capilla Virgen Desamparados.

Anticipadas sábados y vigilia de fiestas:

20 h.: Iglesia Parroquial de San Esteban; 21 h.: PP. Carmelitas; 21'30 h.: PP. Capuchinos; 18 h.: Clínica N. S. del Tura.

21 h.: Parroquia de S. Pedro Mártir; 20 h. Parroquia de S. Roque; 19'30 h.: Capilla Virgen Salud (Molxina).

Optica Sibidí

le ofrece la Montura de línea moderna que Vd. busca, siempre las últimas novedades en...

Optica Sibidí

Desde 1910 al servicio de sus ojos

Suscríbase a

La Garrotxa

El Semanario de Olot y comarca

LA GARROTXA

Semanario del Movimiento

Año XXXII D. L. GE n. 52 - 1961 Precio: 5 ptas.

Director: Juan de Malibrán Gelabert

Redacción: "Aubert, Impresor" - Calle Hospicio, 9 - Teléf. 260288

COSES D'OLOT

...sino otro situado entre Cervera, Igualada y Manresa, donde estuvo amparada la facción.

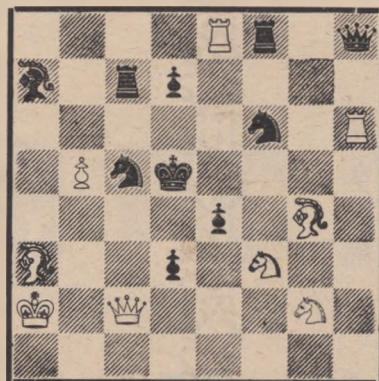
En Enero de 1823 ocurrió en Olot la más cruel contienda entre unos y otros: sitiados los milicianos en la iglesia y convento del Carmen, se obligó a sus propios parientes a provocar el incendio, se llegó a ver la lucha de padre e hijo, y se trajeron los bancos del degüello de las bestias de corral. Es una relación inimaginablemente horrorosa: da vergüenza haberla de consignar...

(Doctor Joaquín Danés Torres. — Historia de Olot).

CUPON DE LOS CIEGOS

Día 26, Lunes	032
Día 27, Martes	856
Día 28, Miércoles	601
Día 29, Jueves	186
Día 30, Viernes	358
Día 31, Sábado	420

PROBLEMA DE AJEDREZ

Juegan Blancas - Mate en dos jugadas (Solución en el número próximo)

Solución del problema anterior

T 5 R

Carnet de RUTA

Servitud i vassallatge

Cal donar una ullada al temps per a intentar entendre les servituds i vassallatges que per una banda establia l'oligarquia cavalleresca i per l'altra la clerecia amb el seu apostolat. Tractant-se de la vall de Bianya, contrada agrícola per antonomasia, serà fàcil encabir-hi exemples d'aquesta administració que condicionava la pagesia. Abans de començar, hem d'agrair la recerca de documents realitzada per l'historiador i bon amic nostre Francesc Caula, que ha pouat en arxius i biblioteques amb una tenacitat admirable.

És l'època que inventen els estaments. La cultura i, sobretot, la possessió de diners, afalaga; s'enriqueix un sector de la societat i, naturalment, es perjudica l'altre, obligat a treballs feixucs i subjectes a lleis que subordinen i empobreixen. Dels adscrits a la gleba, comença a parlar-se'n des del segle XII, quan ja s'han convertit en eines o instruments servils per a llurs senyors.

També és el moment que capellans i monjos es disposen a salvar les ànimes de tots plegats i parlen de la vida eterna. Encara que sovint s'inclinin més pels rics que pels pobres, garantint les possibilitats evangèliques, això fa que acabin dominant la situació. Els béns temporals que obtenen a canvi de la gestió, tant si provenen de suggerències devocionals com de consciències escrupoloses—penedides d'afanys inconfessables o actituds injustes—, expliquen perquè la mitra gironina i els grans monestirs de les nostres comarques, assoleixen un dels senyories més poderosos econòmicament.

Els artigaires que havien colonitzat el país, sense títol que els acredités, s'emparen en la llei anomenada d'"aprissonne", la qual—segons decret de Carlemany (any 812) i refermat per Lluís El Piadòs (any 815) i Carles El Calb (any 844)—, concedia la propietat si justificaven haver-la posseït tres dècades pacíficament. Més endavant ja parlarem de les famílies, soques inicials de la comunitat agrícola de Bianya.

El territori s'ha dividit en feus. Les terres de Sant Esteve de Fontibý (l'actual Sant Joan les Fonts), passa a la jurisdicció de Castel-freit o Castellfollit, depenent civilment i militarment del vescomte d'En Bas.

Entre els segles XII i XIII les grans propietats es fragmenten. Es faculta a terratinents—entre els quals hi ha els abats dels monestirs—, perquè arrendin terres per a estendre conreus. És quan els pagesos, afavorits per privilegis determinats o amb diners a la mà, comencen a posseir finques, àdhuc amb homes i dones, com els aloers primitius dels quals les han adquirides.

Abans s'establien grans pairalies, però ara ja s'escripturen feixes, peces, cabanes i s'aprofiten rendes de qualsevol ermot. I proliferen masos que ordenen cultius i els masovers presten fidelitat als nous propietaris, obligant llurs béns. Bernat i la seva muller (any 1358), són condicionats per Miquel Guardiola, de can Guardiola (Sant Joan les Fonts), per raó de la masoveria de Claperols que ocupen. Aquestes terres tributàries, han estat gravades per censos en espècies i prestacions agrí-

coles envers el seu senyor, com són flaures, seques, batudes o tragines.

L'arrendador és el senyor directe, sigui comte, abat, cavaller o capellà amb rectoria. L'oligarquia és la que mana i fa la llesca, recolzada pel seguit de lleis que promulga. L'arrendatari és l'home útil el qual de les avantatges essasses que pot ufanar-se, és la de poder transmetre a l'hereu aquest vassallatge amb llicència del terratinent. Anomenats "homes propis i sòlids", viuen obligats a declarar llurs feines i deures directament al senyor o al seu procurador, i signen el document anomenat confessió o Cap-breü; presten homenatge i paguen llur cens anual.

En canvi els de la gleba, subjectes a la terra que treballen, el senyor disposa de tot. Adhuc pot alienar-los conjuntament amb la finca si no obtenen llur redempció en diners. A la nostra diòcesi, quan una noia volia maridar-se i deixar la casa paterna, pagava 2 sous i 8 diners. És la quantitat que el cavaller Bernat de Coll (any 1292), va cobrar per a absoldre a Maria Bartina, concedint-li llibertat per a escollir senyor i desentenent-se d'aleshores endavant dels seus fills nascuts o per néixer i dels béns presents i futurs que podia tenir la noia. Ho detalla el pacte.

Hi ha encara un seguit d'imposicions o tributs, servituds i vassallatges, signe del temps i fonamentals pel govern d'aquells segles.

La **tasca**, consistia en una dècima part dels fruits després d'haver pagat el **delma**, que fou una contribució eclesiàstica. Quan el cavaller Bernat de Bellvespre (any 1214), cedeix una masia a Bernat Llobet, situada pels indrets de Sant Martí de Capsec, ho fa amb l'obligació d'obtenir: **tasca** de pa i vi, el terç de la batuda i remuneració en metàl·lic. L'abat de Sant Pere de Camprodon (any 1295) en establir la família Quintana a Sant Pere del Puig, imposa la **tasca** de pa i vi; el monjo, a més, exigeix la tercera part de **cussuna** de blat—part de collita per batuda—, 14 sous, dos pernils i un parell de gallines. La senyora Irudkards (any 1100), quan cedeix l'alou a la parròquia de Sant Esteve de Fontibus (Sant Joan les Fonts), es reserva el domini útil i el pagament de **tasca** de blat, quart de vi, un pernil i una espatlla de porc, un parell de gallines, la tercera part de **cussuna** i dues **coques fogasses**, que era un altre cens feudal.

Però hi ha d'altres formes de satisfer els delers dels propietaris. La **calcatura**, per exemple, semblant a la **tasca**; l'**ingrés**, equivalent a la cinquena o sisena part dels fruits i els **delmes** i **primícies** que, com hem dit abans, servien pel manteniment del culte i la clerecia. El **delma**, consistia en la desena part dels fruits i les **primícies**, l'ofrena a Déu dels primerencs que es recol·lectaven.

L'església, en ple segle XII, gràcies als donatius i les obligacions pecuniàries dels fidels, va tenir una gran empenta. És quan enderroca els temples—on havia aflorat un romànic incipient—, els refà folgats, més enriquits i amb millors materials.

ALOT

GANE DINERO, DE 10.000 A 20.000 PESETAS mensuales, cultivando champiñones en sus ratos libres y en su propia casa. Trabajo apto para todos. Exito extraordinario. Compramos producción a alto precio. Escribir a CULTIVOS ALBA, calle Enamorados, 23 - BARCELONA (13)

Donativos

El Hospital de San Jaime, hace público su agradecimiento a los siguientes:

De un anónimo, donativo de 1.000 ptas., depositadas en el buzón cartas Hospital.

De otro, donativo de una caja de uvas.

De varios anónimos depositados en el cajón de limosnas, con un total de 1.432 pts., de ellas 1.200 en un sobre en blanco.

De los componentes de la simpática "Penya Truc i Truc", donativo tradicional de 3.683 ptas., producto del festival benéfico celebrado con motivo de su fiesta anual.

De un anónimo, donativo de 500 ptas., entregado en sobre blanco.

De otro anónimo, por el postre servido a todos los enfermos el día 18 de setiembre ppdo.

De M. M. M., recibido donativo de 500 ptas., para necesidades del Hospital.

A los componentes del reemplazo de 1941, que con motivo de celebrar las fiestas de su Cincuentenario, obsequiaron con una comida extraordinaria a todos los enfermos de este benéfico establecimiento, cuyo gesto merece los mayores plácemes.

A todos ellos, nuestro agradecimiento más sincero.

...

La Junta de La Caridad agradece los donativos recibidos siguientes:

De la "Penya Truc i Truc", la cantidad de 3.673 ptas., como parte del beneficio obtenido en el festival organizado a favor de la beneficencia de esta ciudad.

De Casa Callís, cocas.

Buzón donativos, en un sobre en blanco, 1.200 ptas., otro igual con 1.000 ptas., y otro azul con otras 1.000 ptas.; en sueltos, 734'50 ptas., y un dólar U. S. A.

De P. B., 400 ptas.

De los componentes del reemplazo de 1941, con motivo de su fiesta anual y cumplir los 50 años, 2.000 ptas., que se destinaron a una comida extraordinaria a los acogidos.

De Casa Callís, cocas.

Reciban todos los donantes las más expresivas gracias.

Colegio Juan XXIII

Se han recibido en estas Oficinas, por diferentes conductos, los siguientes donativos, destinados para cubrir las necesidades de este Colegio:

J. A. y A. P., 700 ptas.

C. H., 200 ptas.

Anónimo - La Caña, 300 ptas.

Lleva del 23, 680 ptas.

D. F., 200 pas.

Anónimo, 2.000 ptas.

En el Buzón: Anónimo, 1000 ptas.; Anónimo, en un sobre blanco, 500 ptas.

El Patronato agradece rasgo tan humanitario y les da las más expresivas gracias en nombre de todos.

CONCURSO PESEBRE ARTISTICO

Las bases que regirán dicho Concurso son las siguientes:

1. Los concursantes tendrán que ser mayores de 15 años.

2. Como mínimo, las mirillas deberán tener 900 cm2.

3. Deberán presentar el pesebre terminado tres días antes de Navidad.

4. Los primeros 16 pesebres inscritos tendrán una subvención de 500 ptas.

5. Los pesebristas podrán optar en sus obras al Concurso Pesebre Artístico, dotado con 1.500 ptas. de premio. Al Concurso Pesebre Decorativo, con un premio de 1.000 ptas., o bien simplemente exponer sus obras.

La inscripción podrá hacerse a partir de mañana, en el Convento de PP. Capuchinos. Las cajas podrán recogerse a partir de la semana próxima.

La Comisión

AJEDREZ

El Campeonato Infantil y Juvenil de Olot

Prosigue con creciente interés esta competición, que tan buenos frutos debe dar al ajedrez local. El pasado sábado, se celebró la tercera ronda, y tras los resultados habidos en la misma, a falta de al-

guna partida aplazada, la clasificación en los diferentes grupos es como sigue:

Categoría Infantil: Casacuberta y Jau me, 3 puntos; J. Muli, 2; Fajula y Cruella, 1'5; J. Velasco, L. Muli, Compte y E. Velasco, 1; Pujala y López, 0'5; E Velasco, 0.

Categoría Cadetes: Camps, 3 puntos; Mayans, 2'5; Faig, Clapera y Casas, 2; Pérez y Corominas, 1; Prat, 0'5; Massó y Bassaganyas, 0.

Categoría Juvenil: Bru, 3 puntos; Ventolá, Figueras y Fontseca, 2; Capdevila y Güell, 1'5; Henares, Verdaguer y Llongarriu, 0.

Dos de las partidas jugadas el pasado sábado, merecieron ser seleccionadas para el premio especial a la mejor partida de cada grupo, y fueron concretamente la jugada entre Bru y Fontseca, en el grupo de Juveniles, y la disputada entre Clapera y Puig, en el de Cadetes. Muy bien jugadas ambas, los cuatro contendientes pusieron en ellas lo mejor de su saber, en su pugna por la victoria, consiguiendo realizar, al margen del resultado final que cada jugador obtuviera, dos excelentes obras ajedrecísticas.

Entre las partidas programadas para hoy sábado, presentan especial interés la que jugarán J. Muli y J. Velasco, en la categoría Infantil; la de Mayans-Casas, en el grupo de Cadetes, y, finalmente, la que enfrentará a Ventolá y Bru, dos de los más calificados aspirantes al título, en el grupo Juvenil.

Cine-Club Olot

Es recorda a tots els Socis que avui dissabte, a dos quarts d'onze de la nit, al Cinema Gridó, tindrà lloc la Sessió de Cine-Club, amb el film d'Art i Assaig "Las ositas amarillas".

Es començarà puntualment.

Centre Excursionista d'Olot

Diumenge, dia 15: Excursió a FAR.

Hora sortida: 8 matí.

Tornada: Entre 6 i 7 tarda.

Vocal: GEMMA.

SERRAMOTO

— Servicio Homelite —

Reparación - Compra - Venta - Cambio de MOTOSIERRAS y motos de montaña.

Dóls. 12 - Tel. 26 04 49 - Olot

AUTOMOVILISTA: ¿Es Vd. socio de ADA?

Consulte en nuestra Delegación: PLANCHISTERIA FERRAN Calle José Ayats, 9 - Tel. 26 15 46 - Olot

Servicio permanente de Grúa

Arte

Pinturas de Agustín Pera Planells

La presencia de Pera Planells en nuestra ciudad es un hecho vinculante con nuestra misma tradición pictórica. No en vano cuenta, como secuela de su convivencia de antaño, con la impronta que le dejaron relevantes artistas olotenses y perdura en él su conexión con alguno de los que todavía se hallan representando la misma promoción en la que Pera encontró acogida.

Esta influencia local se observa a través de algunas telas del artista, especialmente las dos más reducidas notas sobre paisaje. En el resto de la exposición que ahora nos presenta en la Sala "Francisco Armengol", y fiel en el reflejo de la imagen, Pera Planells se caracteriza por un acusado dominio de los temas de flores, bodegones y otros paisajes muy diferenciados.

Sus flores sustentizan el color dándole un juego preferencial, con matización exultante y denso empaque; tanto a este tema como al bodegón en sí, le da agudo incentivo cuidando la construcción y el dibujo. En su conjunto la obra que estos días nos ofrece, permaneciendo aún abierta la exposición, es de colorido cálido y sensual. Las piezas del tema se independizan a veces y en otras quedan sumergidas en la misma viveza del color, pero todo dentro una correcta armonía. Su aportación es básicamente clásica y por ello da la sensación de un arte sin fluctuaciones radicales ni problemas hondos, pero con la dignidad que da la perseverancia en un camino que arranca de cierta escolástica pictórica enraizada. Por ello también el logro plástico le conduce a un expresionismo decidido en el que explica los relieves, las perspectivas en varios paisajes bien logrados y la misma textura que atiende con afán, como fruto de sus preocupaciones estructurales.

Representa Pera Planells una generación y una época artística vigente entre nosotros y de la que tenemos numerosos y definidos exponentes, si bien su temática es muy peculiar sobre todo en flores y bodegones, en la que se distingue notoriamente. Nos ha presentado un conjunto muy interesante que revela el momento de este artista ya consolidado pero que, todavía, se halla en la búsqueda de nuevas perspectivas derivadas de la constante inquietud que le es propia; así lo demuestra, por ejemplo, en sus estudios sobre figura.

ARTIS

AUTO-RADIO

Agencia Oficial SIBIDI

Instalación rápida

Si usted cree que el sonido TELEFUNKEN, no sonaría tan perfecto en un viaje en coche... ¡Haga la prueba!

Miguel Tort

Pintor de automóviles

Les ofrece la última novedad en revestimiento de techos, con pintura «SIMIL PIEL» a base de Resinas Acrílicas y Epoxílicas.

«VINYL-TOP da «clase» a todos los vehículos de serie y además es...

más resistente que la chapa que protege

En sólo mediodía convierte su coche en ALGO distinto.

VINYL-TOP existe en ocho colores

Miguel Tort

Montsalvatje, 15

OLOT

I Aniversari de la mort de

Pilar Coderch i Jou

Vidua d'Alfons Esteban i Granés que s'adormí en la pau del Senyor, el dia 11 de Novembre de 1969, a l'edat de 77 anys.

A. C. S.

Le misses que se celebraran el proper Dimecres dia 11, en les esglésies de Ntra. Dona del Turó i PP. Carmelites, seran aplicades en sufragi de l'ànima de la difunta.

Els seus fills, néts, germans i família tota, us agrairan l'assistència a algunes de dites misses

Olot, Novembre del 1970

CLUB COMANEGRA

Carrer del Bisbe Guillamet, 21-23

Es complam participar a tots els pares de família, que tinguin fills de vuit a setze anys, que ja s'han reemprès les activitats de dibuix i pintura, gravat, aeromodelisme, fotografia, guitarra, excursions i campaments.

Breument s'inaugurarà també la Secció de judo a càrrec d'un professor possessor del "Cinturó marron".

Per més detalls dirigiu-vos al local del CLUB COMANEGRA, de dilluns a divendres de les 20 a les 21 hores.

Estufas = Estufas = Estufas = Estufas

**Buta-Therm'x — Far — Fagor — Super Ser —
Butsir — Camping — Drago — Hualge —
Airflam — etc., etc.**

Las mejores marcas y condiciones en

Hogar del Butano,

Generadores de aire — Calefacción central a

GAS PROPANO A GRANEL

ORATORIA CASTELARIANA

El dia de Tots Sants, ja molts d'anys enrera, tenia un encunyament tradicional, a Olot i a fora. Era de consuetud una visita al Cementiri i, a la vesprada, les famílies es reunien per resar les tres parts del Rosari i fer la "castanyada" a l'entorn de la llar. Avui, sembla un somni.

Majorment si hi havia gent menuda, el vespre de Tots Sants ho era de rondalles i—el dia s'ho duia—de rondalles d'apareguts, de bandolers, de facècies esgarrifoses, gairebé sempre narrades pels més vells com de coses vistes i oïdes, de les quals en semblaven donar fe faent testimoni. Eren evocacions del passat amb ribets de folklore o d'anècdotes més o menys viscudes o sentides a dir, que infonien paüra.

Avui voldria tornar a aquells temps, encara càlids en el meu record de quan era infant. I, mentalment, voldria asseure'm a un escon pairal de llavors, fins per prendre la paraula i narrar alguna història menys o menys relacionada amb les Vespres dels Fidels Difunts, encara que amb l'intent d'interrompre els contes d'ahir amb un joiós somriure.

Doncs, heus aquí que una vegada, ja fa dotzenes d'anys, que s'havia retirat a Girona un vell sacerdot, el nom del qual no vindria a què retreure'l. Havia tingut cura d'una de les bones parròquies del bisbat i, en els seus millors dies, gaudí de renom per la seva paraula fàcil i eloqüent, encara que ressentida d'aquell deix castelarià tan propi de l'època. En dies de festa grossa, li plavia d'esmaltar els períodes amb deliberats efectismes retòrics, sense els quals el panegíric del Sant titular d'una església o el sermó en data solemne, haurien perdut la seva gràcia. Semblaven completar el trilleig de les campanes, la lluminària de l'altar, la riquesa dels ornaments, la música de l'Ofici, a tota orquestra. Les grans festes tenien quelcom de triomfal i d'apoteòsic, per tal de glorificar el Senyor o els seus Sants, per les meravelles que havien obrat en el seu poble. Les coses no han tingut sempre el mateix tarannà d'ara i cal fer una composició de lloc i de temps per comprendre-les. I val a dir—tornant amb el bon sacerdot del qual parlàvem—que ell n'estava cofoi de les qualitats oratòries que li donaren renom. Ja en edat provecta, quan tots ens tornem infants, solia dir als seus íntims i en rememorar els seus millors dies: —Els bons oradors ens acabem. Treieu el Docor Herranz i el Doctor Gou (els dos canonges i, llavors, els màxims predicadors del bisbat); treieu-me a mi, i ja em direu qui queda.

Per aquelles dates i per molts d'anys després, a Girona, al matí del dia dels Morts, venia celebrant-se un **Via Crucis**, al Cementiri, finit el qual un prevere dirigia als assistents unes paraules de comiat. I per cert que, per escaure's la diada dels Morts, a Girona, en plenes fires i festes de Sant Narcís i, precisament, l'endemà del dia de més renou i de més platxeris, l'acte del Cementiri no solia pas excel·lir per la seva concurrència. Hi acudien persones d'edat—majorment, dones i encara

més majordomes—, en tant la joventut quasi que només estava representada pels estudiants de Teologia i Moral, interns al Seminari.

Un any i gairebé per llur indicació, la plàtica fou encomanada al sacerdot al qual ens referíem. Coneixien la seva dèria i les seves dites eren comentades jocosament a les aules i als esplais. Aquesta circumstància va fer que el capellà preparés el discurs amb tanta de cura, com si hagués de pronunciar-lo a Notre Dame de París, en competència amb el P. Lacordaire. Calia acabar amb les mordents ironies i donar el cop a les barbes d'aquell jovent baliga-balaga, assentant càtedra de bona retòrica. Quant se'n parlaria al Seminari!

I arribà el dia. Va celebrar-se el **Via Crucis** de costum i amb la gent de sempre. I, una vegada finit, a la rotonda del Cementiri i des de les grades de la capella, el sermoneaire inicià el parlament i no de quatre paraules com se solia:

El llibre de Job glossava, plàsticament, la fugacitat de la vida, com una ombra, com la flor del fenc, fuent com llançadora de teler, breu com una alenada. Era un no-res quan, per demostrar-ho, l'orador es dirigí a una de les tombes a ell més properes, amb entonació patètica i amb èmfasi altisonant.

Aquella tomba—digué poc més o menys—era la d'un religiós dominic, eminent teòleg, gran predicador, mestre il·lustre, conseller de prelats i de papes. Afegí encara molts d'altres elogis i clogué el període amb aquesta pregunta:

—Però, què foren de tanta saviesa, de tanta eloqüència, de tant do de consell? No-res. Uns pams de terra ací ho pregonen. **Hic jacet!** (ací reposa).—I aquest **hic jacet** va pronunciar-lo de guisa apocopada, amb una dicció quelcom nassal, seca, com de decepció i de desengany. L'**hic jacet**, del què ni es percibia l'et final, més semblava una veu onomatopèica, com imitativa del soroll d'un forrellat en tancar-se.

D'aquella tomba en passà a una altra. Era la d'un militar insigne, brau entre els braus i destre en l'art de la guerra, que va cobrir-se de llorers lluitant contra els soldats de Napoleó. I tornà a preguntar altra vegada:

—Però, què en perdura de tanta glòria i de tant d'heroisme i de les recompenses que li foren atorgades? **Hic jacet!** I altre cop pronuncià l'**hic jacet** de la mateixa manera d'adés.

I encara, de la tomba del militar, va dirigir-se a una tercera. Era la d'una esclerida dama que féu gran forrolla per la seva beutat, la seva distinció, el seu ingeni, la seva elegància. I de nou va repetir-se la inquietant pregunta:

—Mes, què en queda ara d'aquells meravellosos encants gelosia de dames i damiselles, que triomfaren arreu i que, on tocom, foren admiració i pasme? Ah! Com la saviesa del frare dominic i com el coratge del militar van ésser la flor d'un dia. **Vanitas vanitatum!**—I tornà a insistir amb accent declamatori i amb veu sonora i enèrgica: —Dieu-me, germans i germanes, què en resta?

I fou llavors quan una vella exclamà enardida i amb un espinguet mig histèric, com creient interpretar les paraules amb què l'orador tancava els seus períodes:

—Nyic, nyac!!!

Tableau! Allí va finir-se la peça oratòria que, durant una pila d'anys, fou tan recordada com—al seu temps—la saviesa del frare, la valentia del militar i la formosor de la dama. Realment, el bon predicador havia donat el cop i a les barbes dels mofetes seminaristes, encara que no ben bé tal com ell somniava.

M.

(Retirat de l'edició anterior, per excés d'original).

Casa de Cultura

El próximo viernes día 13, a las 8 de la noche, D. Manuel Grau Montserrat (licenciado en lenguas semíticas), pronunciará una interesante conferencia con el tema "La comunitat jueva d'Olot".

Imagen de la Virgen

Pintada al fresco por el artista Porras Arribas, será colocada mañana domingo, Dios mediante, en la "Font Fresca", después de la Misa Mayor que se celebrará en la parroquia de Ridaura.

A las nueve y media saldrá un autocar frente a los Escolapios, con regreso aproximadamente a las dos.

Aviso de la Comisión de Gobernación

Organizado por la Jefatura Provincial de Tráfico y con la desinteresada colaboración de las casas "Auto-Record", "Seat", "Jaisa" y "Agencia Renault", se llevará a cabo, del día 11 al 17 de los corrientes, ambos inclusive, la "Campaña de Revisión del Alumbrado de Vehículos", excepto motocicletas.

Dicha revisión se efectuará, como en años anteriores, en el puesto instalado a tal efecto en la Plaza del Mercado de esta ciudad, y es totalmente gratuita.

Magnífica cacería del jabalí

La conocida colla local "Alta Garrotxa", el pasado domingo dieron caza a cuatro magníficos ejemplares de jabalí en su habitual correría por los montes de la comarca. Enhorabuena y que siga la racha.

Reemplazo 1933

Un año más la Comisión encargada de programar la fiesta de es-

te Reemplazo, invita a todos sus componentes a los actos que tendrán lugar el día 15 de este mes, y que se iniciarán con una misa en Batet, a las 12, y una comida a "Can Vergés". Para tickets: Kiosko Badosa y Frutería Barrueco, en la Plaza Mercado.

Charla-coloquio en "Galeríes d'Art Les Voltes"

Hoy sábado, a las 8'30 de la tarde, tendrá lugar en las "Galeríes d'Art Les Voltes", una interesante charla-coloquio en la que el pintor Sr. Samsó, que en estos momentos expone en dicha Sala, expondrá a todos los asistentes las razones de su pintura, aceptando coloquio. Una interesante experiencia para conocer el punto de vista de un pintor vanguardista comentando su propia obra, a la que no faltará público

NOTICIA DE NUESTROS LECTORES

Sr. Director de "La Garrotxa"
Muy Sr. mío:

Hacia ya días que tenía la intención de abordar el tema que a continuación voy a exponer, pero hoy, después de las pertinaces lluvias caídas este fin de semana, creo que es el día más apropiado.

Vivo en un barrio próximo al río Fluviá y, con gran desespero, cada mediodía, al regresar a mi domicilio, veo que muchos vecinos ya han bajado las bolsas de las basuras a la calle, para depositarlas en los puntos de donde las recoge el servicio municipal. Como quiera que otras de las bolsas ya han sido bajadas por la mañana, con tantas horas expuestas las basuras, no es de extrañar que las ratas se ensañen con las bolsas, destrozándolas y esparciendo las inmundicias por todo su alrededor.

Después del paso del servicio de reco-

gidas, todo el alrededor queda como si aquello se tratase de un vertedero de escombros, ya que únicamente se llevan las bolsas, no pudiéndose entretener a recoger lo que queda en el suelo.

Por otra parte, desde la empresa donde trabajo, que radica junto al río, veo también la falta de civismo de muchos vecinos tirando sus basuras en las márgenes del río, en un acto que atenta contra la salubridad pública.

Por ello, creo sería muy necesario que, ahora que tenemos el río limpio, y no sólo el río, sino muchos rincones de nuestra ciudad, donde también ocurre todo lo expuesto, iniciar una campaña de "Mantengamos limpia la ciudad y el río", a través de la prensa y radio, y sancionando además a los culpables, por parte de nuestras autoridades municipales.

J. L. S

FIDECAYA

Sucursal de OLOT

Paseo de Blay, 43 - Teléfono 26 04 47

- Ahorro Progresivo -

Relación de los Símbolos premiados en el pasado mes de OCTUBRE y premios recaídos en esta sucursal

SORTEO SIMBOLO

Totales

1°	0.263	35.000 Pts.
2°	1.378	50.000 Pts.

Parciales

1.°	9.722	250 pts.
2.°	1.546	2.500 Ptas.
3.°	9.586	3.500 Pts.
4.°	1.280	6.000 Pts.
5.°	7.560	
6.°	1.473	1.100 Pts.
7.°	6.451	250 Ptas.
8.°	4.802	2.500 pts.
9.°	7.590	6.500 pts.
10.°	0.370	3.400 Pts.

Para ellas...

— COCINA —

Perdices al vino tinto

Ingredientes para dos personas: 2 perdices, 1 vaso de vino tinto, 100 grs. de manteca de cerdo, 2 tomates, 1 cebolla, 1 cabeza de ajos, almendras, 1 hoja de laurel y sal.

Una vez limpias las perdices, colóquelas en una cazuela de barro y dórelas durante 20 minutos. Se rocían con el vino y se rehogan por espacio de 5 minutos más. Saque las perdices de la cazuela y dore en la misma

grasa sobrante la cebolla picada y el ajo, y cuando empiece a tomar color, añada un tomate partido. A los 10 minutos añada una taza de caldo y la hoja de laurel.

Aparte machaque las almendras y los hígados de las perdices y añádalas a la salsa anterior, adicionando asimismo las perdices y dejando cocer hasta que estén tiernas.

Sirva las perdices sobre rebanadas de pan frito con la salsa y una guarnición de judías tiernas y champiñones.

— BELLEZA —

Curemos los sabañones

He aquí unos consejos para evitar los sabañones o al menos mitigar sus efectos:

Ventana

El arte a subasta

Todos hemos podido leer estos días, en la prensa diaria, el destacado anuncio de una "gran subasta" nada menos que de "cuadros al óleo, de pintores que han dejado un nombre y un prestigio, y muebles antiguos". La noticia en sí no es para asombrar mucho en esta época de incentivos tan sustantiva y masivamente económicos, pero sí que resultan notables dos aspectos de la cuestión: la talla de las obras y artistas a que afecta y el hecho de que, pese a ello, se subasten al mismo tiempo muebles.

Así vemos como en la lista de tales obras figuran nombres de indudable envergadura como estos: Nonell, Mir, Gimeno, Anglada Camarasa, Ramón Casas, Juan Colom, Rafael Estany, J. Gutiérrez Solana, Olegario Junyent, Francisco Labarta, Rafael Llimona, J. Marqués Puig, Francisco Marsá, R. Martí Alsina, Eliseo Maifrén, Jacinto Olivé, F. Pi de la Serra, Daniel Sabater, Ernesto Santasusagna, Alfredo Sisquella, Joaquín Sunyer, Jaime Teixidó, Joaquín Torruella y Rafael Zabaleta. Y si pensamos, repetimos de nuevo, en que estos nombres y sus pinturas se subastan al unísono con muebles antiguos, la cosa no puede resultarnos más ingeniosa y chocante.

El arte a subasta. La frase parece desmedida. Quizá mejor sería decir que el arte hoy en intensa especulación y con un múltiple semillero de oportunismos. El hecho citado nos hace pensar que las cosas del arte emprenden ya un rumbo a la americana como esta mentalidad de bazar americano que impera en las estructuras comerciales que van apareciendo por doquier, con su donaire de potencialidad a la usanza muy de hoy, a estilo actualísimo.

El hecho de marras conecta o corre paralelo con un sinfín de argucias y montajes, de muy diversas formas y estilos, que sólo conducen a servirse del mismo arte. Ya en Italia, años atrás, centro artístico-turístico cien por cien, pudimos constatar algo de este tipo superespeculativo que en arte impera, como en el mismo París, también años atrás, y en la misma Holanda (en Amsterdam, sobre todo), en Alemania y alguna otra Nación. Pero aquí ya no vamos retrasados porque hemos aprendido bien las enseñanzas utilitarias. Y, con todo, el arte se apareja a cuanto sea previsible. El arte está de moda y hay "ganchos" en todas sus derivaciones más o me-

nos propicias. El arte, en suma, sirve de comodín para muchas finalidades y actitudes todas ellas movidas por un afán especulativo. Y así siguiendo, por ejemplo, la senda de la subasta de referencia, podemos muy bien verla, al unísono, de un Nonell y una consola, de un Gutiérrez Solana y un armario, ó de un Pujol y un sofá. Ya nada puede extrañarnos.

Fulcará, un artista y una obra, pronto

La presentación de un artista de la categoría de Francisco Fulcará, de quien el gran crítico José Corredor Matheos dijo: "He aquí una figuración de sabor actual, sin necesidad de ser fluctuante ni desvaída, que es clara, valiente y honestamente clara", va a ser un hecho estos próximos días, el sábado que viene. A su nivel y a su fama corresponde una obra digna de ser admirada y que ha triunfado plenamente. Por ello su presencia por primera vez en Olot va a dar la oportunidad a todos de situarse ante una magnífica realidad artística, ante un valor indiscutible.

Elecciones

Bajo el mismo sistema electoral imperante, hemos podido comprobar, directamente, climas muy distintos. A la atonía que aquí nos caracteriza hemos de ofrecer la animación extraordinaria por la presentación de candidatos, la movida lucha electoral ya en auge y la plenitud de unos comicios a vida batiente, de que están haciendo gala localidades como Ripoll y Puigcerdá. El contraste es absoluto, total y radical. Allí se llega a la caza del voto, al auténtico choque de candidaturas y movimientos de opinión en torno a las mismas. Y todo ello, repetimos, bajo el mismo sistema electoral. Citamos los dos ejemplos porque hemos tenido ocasión de apreciarlos directamente.

Abundamos en la sugerencia

Nuestra modesta campaña en pro del fomento y tutela del arte joven ha hallado eco a juzgar por las comunicaciones directas recibidas en las que se constata el aprecio y apoyo hacia esta sugerencia. Evidentemente, contrasta la preocupación casi exclusiva por el arte profesional mientras ni hay remembranza o iniciativa alguna para dar un apoyo, un estímulo y una asistencia positivas, a esta generación de artistas jóvenes que son nuestro mañana fulgurante en arte. Acabamos de ver premiados a algunos de sus caracterizados exponentes confirmándose, una vez más, la existencia de esta cantera joven que merece ser tenida muy en cuenta.

L. A.

Candidatos a las Elecciones para el Tercio Familiar

Han sido proclamados candidatos a Concejal por el Tercio Familiar: D. José M.ª Pagés Rius, D. Francisco Casas Vilá y D. Francisco Camacho Dobarro.

Para prevenirlos es necesario ante todo procurar cubrir bien todo el cuerpo, teniendo un mínimo de la parte de la piel expuesta al frío.

Cuando se manifiestan los sabañones, lo primero que hay que hacer son baños de 15 a 20 minutos con agua oxigenada a 6 volúmenes.

En caso de sabañones muy desarrollados, es aconsejable ir al médico.

Use guantes en las épocas frías, ya que protegen verdaderamente la piel; procure evitar los cambios bruscos de temperatura.

Cuando los sabañones están muy marcados, es aconsejable friccionar con glicerina, alcohol alcanforado, tintura de benzol yodado o crema ictiológica.

Bueas dosis de vitaminas A, B y D, refuerzan los tejidos del organismo contra los sabañones.

M.ª del Tura

En Santa Pau, finca rústica forestal

Compuesta de casa de payés, en estado ruinoso, y una superficie de 450 vesanas, bosque encinar, matorral y cultivo yermo. Precio de ganga.

En San Miguel de Campmajor, casa de payés.

Planta y piso, con 1 hr. de terreno, propicio finca recreo, cerca carretera Estado. Buen precio.

Fincas Platas (A.P.I.)

Santa Clara, 14 - GERONA

Caja de Ahorros Provincial de Gerona

Sorteo de un millón quinientas mil pesetas

en premios al Ahorro en conmemoración del XLVI
Día Universal del Ahorro

Ponemos en conocimiento de nuestros clientes, que en el sorteo celebrado el día 31 de octubre de 1970, ante el notario D. Antonio Bascon y Martínez de Campos, han resultado premiados los siguientes números.

Premiado con 250.000 ptas. número 386.098

Premiado con 100.000 ptas. número 149.985

Premiado con 50.000 ptas. número 109.420

Premiado con 25 000 ptas. números 205.639 y 824.816

Premiado con 10 000 ptas. números 116.223 - 255.568

355.505 - 825.564 - 929.556 y todos los números cuyas cinco últimas cifras coincidan con: 48.546 y 77.562.

Premiados con 5.000 ptas. los números cuyas cinco últimas cifras coincidan con: 08.183 - 13.823 - 68.793 - 33.674 - 78.669

Premiados con 2.500 ptas. los números cuyas cinco últimas cifras coincidan con: 25.638 - 56.188 - 62.895 y 73.764

Premiados con 1.000 ptas. los números cuyas cuatro últimas cifras coincidan con: 5.650 - 1.861. También todos los números cuyas cinco últimas cifras coincidan con: 25.525 - 29.572 - 33.464 - 55.344 - 69.927

Premiados con 500 ptas. los números cuyas cuatro últimas cifras coincidan con: 1.103 - 1.887 - 2.076

Premiados con 250 ptas. los números cuyas cuatro últimas cifras coincidan con: 1.652 y 6.678

Gerona, 2 de noviembre de 1970

Confíe sus ahorros a la CAJA DE AHORROS PROVINCIAL DE GERONA, que le ofrece la garantía de la seguridad más absoluta. Los beneficios que obtiene revierten en ventajas de las propias clases ahorradoras y de las obras Benefico-Sociales de la Provincia.

¡Familia que ahorra, Familia feliz!

Sucs. Almacenes Callís

Comunica el traslado de sus nuevos Almacenes
y oficinas en

Avda de Chile, s. n. - Tel. 26 04 46

OLOT

Aesthetic Products Company

Empresa de prestigio y rango Internacional, precisa

Señoras - señoritas Asesoras de ventas para la zona de
Olot

Se exige: Solvencia económica, moral y buena presencia. Dinamismo, constancia y don de organización. Experiencia en la venta particular. Vehículo aconsejable.

Se ofrece: Ingresos elevados. Marca de fama mundial. Promoción importante según su actuación. Zonas exclusivas.

Presentarse el lunes, día 9, de 11 a 1 y de 4 a 6, a

*Sra. D.ª María Juvanteny, en Bar Hotel Montsacopa de
OLOT*

**¿Cree Vd. que es difícil aprender
idiomas?**

Visítenos y le demostraremos que **NO**

Visitas de lunes a viernes

Horario de 12 a 14 y de 18 en adelante

CAFE SPORT

Paseo de Blay, 2 — OLOT

Se necesita

Representante joven. Asunto productos químicos

Razón: Paseo de Blay, 14 - Tel. 26 09 15

**Se precisan peones para fabricación
placas de yeso**

Razón: Oficina de Colocación

EL CRUSCAT

PAPELES LITERARIOS DE
«LA GARROTXA»

Noviembre 1970 - Número 2

Allò més difícil era començar. Avui posem aquests "papers literaris" per segona vegada a la consideració del lector, advertint que la idea, covada de temps, encara no ens complau plenament. Són necessaris uns mesos de "rodatge" perquè l'equip que integra la redacció assoleixi compenetració i estimul.

No es tractava d'afegir unes quantes pàgines al setmanari, sinó d'intentar quelcom a favor de la nostra cultura que involucrés escriptors, investigadors i poetes procedents de les generacions actuals. Idees d'avui, promotores d'una sensibilitat diferent, adscrites a la problemàtica del segle i sense renunciar a les inquietuds tradicionals com són, en aquest cas, la indagació històrica que converteix la ciutat i comarca en un centre d'irradiació nacional.

El propòsit no era tampoc substituir cap de les revistes literàries o artístiques que hem tingut, no tenim cap podriem tenir. "El Cruscat", no vol assemblar-se a les altres, editades posteriorment, ni mantenir fidelitats de pensament que inspirin paral·lelismes. Volem esdevenir un mirador atent, de volada discreta, interessat per la

creació literària o la recerca científica, inventariant els fets que succeeixin a casa nostra, sempre que es projectin sense regustos casolans que condicionin o limitin.

Però és evident que, tot plegat, comporta una exigència la qual no és fàcil d'al·ludir. Fóra absurd transformar aquestes pàgines en un fulletó indiscriminat, i això equival a dir que és imprescindible adoptar actituds de selecció d'acord amb un criteri que responsabilitzi. Tant li fa que la postura admeti censures, si respon a conceptes que donem per vàlids.

Sense que sigui monogràfic intencionalment, avui es ressalten les manifestacions de més transcendència celebrades des del setembre ençà. Una d'elles, la representació teatral de "Procés d'un bruixot", obra dirigida per Pere Planella, i l'altra, el seguit d'exposicions d'art exhibides en sales comercials i en les aules de l'Escola de Belles Arts i Oficis. Els dos temes interessan.

Ramon Grabolosa

CINEMA

Antonioni i l'aventura de la comunicació

Michelangelo Antonioni, arquitecte turinès posat a cineasta, podria passar a la història com l'home del cine ben construït, de les imatges sense deixies, de l'equilibri gairebé de delineant; podria passar també com el més gran intèrpret de l'alta burgesia milanesa i turinesa, dels seus barris, dels seus costums i de la seva manera de fer. Però per sota de tot això, que seria el muntatge extern del cinema de l'home de "Blow Up", resta latent i viu tot un problema rotundament explicitat en aquesta cara trista, inexpressiva en apariència i de mirada perduda de la Mònica Vitti, present tantes i tantes de vegades en el treball d'Antonioni: és el problema de la comunicació.

Va ésser llegint Louis Althusser, en el seu assaig sobre Brecht i Bertoluzzi, que vaig trobar unes pistes per entendre quelcom d'important en l'obra de Michelangelo Antonioni i que crec que si alguna pel·lícula reflecteix d'especial manera és "L'Aventura", aquell film llarg i apassionant, que en el seu moment provocaria a Cannes una de les grans revolucions de la història del cinema.

Em sembla que fàcilment podem trobar en l'obra d'Antonioni dos temps: un temps real sobre una trama a vegades gairebé melodramàtica i fins i tot poc transcendent, treta generalment de ridículs problemes de l'alta burgesia, i un temps absolutament irreal que es va construint sobre aquesta trama i que ens el marca aquesta angoixosa distància entre dos personatges o aquest suro que flota sobre l'aigua, o aquesta illa deserta, coberta de núvols encrespats, o aquesta clínica blanca de passadissos llargs, inacabables, gairebé torturants.

Antonioni ha aportat amb el seu cinema, el cinema de la comunicació—ja ho podem dir des d'ara—, quelcom fonamental a tota la problemàtica moderna de la comunicabilitat: ha introduït el signe zero. Per mi, el fonamental de l'obra d'Antonioni, és d'haver establert relacions a partir de l'absència de relacions, i és aquest signe zero el que juga constantment, marcant un temps fictici que s'interposa i arriba tenir més força que no el temps real, i establint una font inacabable de relacions, a partir—paradoxalment—, d'aquesta absència de relacions, entre elles una de fonamental: la relació pantalla-espectador.

Antonioni ha assajat l'aventura de la comunicació com un intel·lectual més, i ha trobat—crec que amb gran encert—que el cine li ha resultat millor que no un llibre per expressar el drama, per fer-lo viu i per trobar-li quelcom: aquest valor del signe zero. L'absència de relacions també és una relació. Principi que empalma exactament amb tota la moderna tradició estructuralista i que ha fet que en aquest sentit s'hagi parlat d'Antonioni com del primer deixeble de Ferdinand de Saussure en el camp del cinema. Evidentment, aquest joc de relacions sobre el que Antonioni ha muntat la seva obra, ens dóna tot seguit una estructura, i sobre aquesta estructura surt tota l'argamassa. Immediatament, una conseqüència: tota una problemàtica se'ns ha plantejat. I

les qüestions que l'obra d'Antonioni deixa pendents i presents, volten a l'entorn de la comunicació i l'anomenada filosofia estructuralista. Una pregunta immediata que també podríem fer a Levi-Straus o a Michel de Foucault: aquest joc d'estructures, quin lloc deixa a la llibertat? Ja tenim la batalla encesa: ha sortit una de les qüestions fonamentals en que s'ha debatut la polèmica a l'entorn de l'estructuralisme.

Però seguim amb el problema de la comunicació. Cada dia tenim més mitjans per a establir això que anomenem comunicació i que en principi sembla ben senzill: un emissor i un receptor que es posen en contacte—es comuniquen—un llenguatge—que és el mitjà—que transmet un missatge i un codi per interpretar-lo, per entendre'ns. Ah, però, ja ha sortit, per exemple, Marshall McLuhan i ens ha cridat l'atenció: tot això no és pas tan senzill: "el mitjà és el missatge", i un exemple ens esperona tot seguit: "la roda no és més que l'extensió del peu". Què és el llenguatge? Aquest és el gran problema pendent des de l'empenta que va donar Saussure a la qüestió amb la distinció langue-parole. El llenguatge queda com a mitjà de comunicació, però, així, predicat universalment, és un terme molt genèric, perquè està demostrat que no és imprescindible el llenguatge parlat, com acostumem entendre, per comunicar-nos, sinó que hi ha molts d'altres mitjans—llenguatges—de comunicació. ¿Què és sinó la silenciosa comunicació, a partir del signe zero, que estableix Michelangelo Antonioni, seguint amb el nostre exemple? Però anem més enllà encara: Antonioni ha apuntat i altres autors moderns—Fellini en cinema, Julien Beck en el camp de l'espectacle i tot l'estoc de filòsofs i psicòlegs moderns—, la possibilitat d'una comunicació a nivell d'inconscients: inconscient - inconscient. És possible això? No crec que hi hagi altra condició de possibilitat que l'existència d'un model estructural comú de l'inconscient de l'home que possibiliti la construcció i desxifració d'un codi. Si existeix una estructura de l'inconscient comú a tots els homes o un grup d'homes, serà possible la comunicació inconscient-inconscient, i Jacques Lacan, autor d'importantíssimes aportacions a la ciència de l'inconscient creada per Freud, afirma rotundament l'existència d'aquesta estructura.

Tot un nou cam se'ns obre així a la comunicació, com la tècnica a través de la "cibernètica" ens està obrint diàriament immensitats en aquest sentit. I la comunicació seguirà essent un problema de tots que apassiona a la mateixa mesura en què es viu i que ha portat a homes com l'enginyer Edward Sapir a deixar la seva professió per a dedicar-se fer antropologia entre els mexicans, per veure de trobar quelcom de clar en les qüestions del llenguatge i de la comunicació humana...

Tot això que ha preocupat i ha portat Antonioni a treballar com un intel·lectual més, i que és la raó per la qual en veure'l simplement com el cineasta de l'alta burgesia italiana es passa de llarg, és quedar-se a les capses...

Josep Ramoneda i Molins

Guerau de Liost, capdavanter del Noucentisme

Ricard Jordà

No puc amagar la meua predilecció per aquest poeta que, tot i nascut a Olot, fou un barceloní amb casa al Montseny.

Amb Carner, Riba i Sagarra, forma el grup de figures que, en les primeres dècades de segle, succeeixen a Maragall i els modernistes.

De neta filiació noucentista—Xenius, en prologar-li “La Muntanya d’Ametistes”, la més coneguda de les seves obres, va llançar un veritable manifest del Noucentisme—, és, potser el màxim exponent d’aquella escola. Carner és un cas únic, que no crec que sigui massa fàcil d’encasellar en la closa d’una escola.

La seva poesia, d’un virtuosisme ratllant a l’abarrocamment, és treballada, culturalista, però, fins en els moments més preciosistes, té un no sé què, que la manté a l’abast de tothom. Ja ho va dir Carles Soldevila: “Car aquest és el miracle de la poesia de Guerau de Liost: després d’haver-la jutjada com a cosa profundament elaborada i arbitrària, després d’haver admirat la seva astuta puresa, ens adonem que és d’una naturalitat perfecta...”

Home de bon gust, no cau en les elucubracions fantàstiques del capdavanter del Noucentisme, l’inefable Xenius. Tot i el seu caire classicitzant, està tan arrelat a la seva muntanya, el Montseny, i a la seva ciutat, Barcelona, que això el manté dins d’uns límits no ultrapassats d’actualitat—puntualitzem—, la seva actualitat.

El lèxic riquíssim de la seva obra és ben d’avui, fora d’alguns arcaïsmes ja aleshores caiguts en desús.

Malgrat el ruralisme que encara informa una bona part de la seva poesia—si bé vist amb ull d’home de ciutat—, no li manquen moments en que s’encara amb la vida ciutadana, la vida burgesa que era la seva, i fins i tot—quin agosarament!—, té poemes que podrien ésser afiliats a tendències futuristes.

No cal que remarquem la musicalitat de la seva poesia, és prou vistent!

La seva predilecció pel treball ben fet, el menà a fer una nova versió de “La Muntanya d’Ametistes” per a una segona edició—que va aparèixer en 1933, quan el poeta ja era difunt—. És, pràcticament, un altre llibre, encara que conserva títols i temes de molts de poemes.

Les seves “Sàtires” ens permetrien d’entroncar la seva poesia amb l’actual poesia històrico-realista, seguint una línia que passa per Pere Quart i culmina amb els poetes de les darreres promocions.

Mort en plena maduresa i quan es podia esperar encara molt d’ell, va deixar una obra extensa; heus ací una petita mostra:

MOSSA D’HOSTAL

(De “La Muntanya d’Ametistes”, 1908)

Roja de sol i de luxúria,
brega amb les tasques i els aimants
i multiplica amb cega fúria
ses renoueres mans.

Tot son cabell s’aplaca enrera,
en trena vil recargolat,
com una insòlita crinera
de poltre dominat.

Sota la roba desimbolta
com dos cadells salten els pits.
Del front convex sota la volta,
pengen dos ulls petits.

Com una indòcil vaca brava
obre els badius de bat a bat,
i, de tants palps, com una esclava
ne porta el cos macat.

De ia secreta forma nua
n’ix homenívola bavor
que dels vestits, quan ne traspua,
arrenca un tremolor.

Roja de sol per la boscúria,
roja de feina pel veïnat,
com un gran àpat de luxúria
pròdigament parat,

deixa, quan passa carregada
amb el cabàs obert, curull,
com un alè de migdiada
o de pallor remull.

LA NOVA AMOR

(D’Ofrena Rural)

Nòdul saborós de cada setmana:
dissabte vespre, diumenge matí;
dissabte, lluna casolana;
diumenge, sollell diví!
Dissabte urgent,
vigília de festa!

Anima i casa neteja la vívida gent.

En arribar els marits de Barcelona,
troben la feina llesta
i les mullers que fan rodona
al voltant de l’autòmnibus que esbufega xacrós
i patriarcal s’esbatana
per despenjar marits de dos en dos
de la portella i la finestra i la barana.

Cada muller rep el marit
(de Barcelona ve pansit)
amb la mirada humida
del record temperat de la lluna de mel.

I no crida.
I és pacífic el cel
i convida
a l’amor casolana.
I l’estol dels encontres apar una sardana.
I el marit besa el front de la casta muller.
I jo sé
que al refrec de la sina endevina l’espurna
que l’incendi promet de la joia nocturna.

LITERATURA

ESCENA

Las mejores horas del verano

Se quiso en su día reducir la crítica del "Procés d'un bruixot" a un sencillo comentario sobre su puesta en escena, colocada en la mesa de disección y desmenuzada. Y tal vez no era este el camino para un acercamiento formal a la obra. A veces ocurre que la crítica, en su afán de delimitar y concretar las cosas, deja a un lado la parte humana y se limita a un inventario de los hechos. Puestas en este plano, tal vez sea hasta lógico que hechos de una importancia trascendente como fue la puesta en escena del "Procés", queden relegados y reducidos a un plano de mero acontecimiento. Decimos importancia y decimos trascendente y procuraremos explicarnos.

"El Procés d'un Bruixot", nos referimos a su puesta en escena, fue esta vez un homenaje de la juventud a un hombre que acababa de ser nombrado Hijo Adoptivo de Olot. Así nació la idea en una reunión de jóvenes en la que la obra fue, por este motivo, preferida a otras. Seguramente es la primera vez que una obra no teatral de un autor local es escogida para ser puesta en escena. Con apenas un mes de tiempo, el "Procés" literario, se convirtió en el "Procés" teatral que todos vieron. Que además ello se hiciera haciendo uso de las modernas técnicas teatrales, es otro punto a sumar. Podía haberse limitado a un envarado proceso casi literal y lo hubiéramos comprendido, pero se le dio agilidad, se intentó un espectáculo para todos. Y aquí podemos empezar a sacar consecuencias: Entre esta juventud tan criticada por algunos inconscientes, existen gentes preocupadas y capaces de convertir en teatro al nivel de todos una obra puramente histórica, con su carga inevitable de aridez. A la hora de la puesta en escena, todo, desde las luces hasta el decorado, surgió también

del grupo. Y hay que hacer constar el ajuste perfecto de todo, especialmente de luces, con algunos focos hechos con latas viejas. Y ahí es donde surge otro aspecto importante. La unión. Donde tan difícil es unir, los jóvenes dan el ejemplo. De una ciudad prácticamente huérfana de hombres que se dediquen de una manera continua al teatro, surge un elenco de hasta treinta actores, entre jóvenes y gente veterana. Una nueva unión que también da frutos: una interpretación más ágil de lo que la premura del tiempo hacía prever. No estamos ante un cuadro profesional al que se les debe exigir todo, ni ante un cuadro compenetrado de aficionados al que se les puede exigir mucho, y, sin embargo, nos dieron más de lo esperado. Entonces es cuando surge el hombre que hace posible todo: Pere Planella, indiscutiblemente el hombre que en la dirección de teatro ha llegado más alto de entre los olotenses y el que en este momento más conocimientos teatrales atesora. En Olot parece que este hecho—y más al tratarse de una persona joven—ha dolido a las almas cándidas de siempre y se le ha negado—tal vez por aquello del profeta y su tierra—hasta el hecho cierto de hacer un teatro nuevo no ya en Olot, sino en España—no olvidemos que con "Antígona", hace un año, entró en España la posibilidad de lo que hoy estamos comentando, y la primera experiencia peninsular de este tipo.

Pere Planella, secundado por un equipo entusiasta, pudo habernos dado la gran obra—y uno no está muy seguro de que no fuera así—de la historia del teatro en Olot. Si la cosa se quedó un poco corta, fue tal vez porque el director y autores del guión quisieron hacer, esta vez, algo para la mayoría, y las concesiones se pagan. La cosa derivó hacia un intento de espectáculo total, fallado en algunas cosas, pero en el que ni podíamos soñar surgiera de Olot, sin el hecho extraordinario de esta unión de nuestra juventud, que ha dado una lección contundente y que nos tememos no aprovechará nada de lo que puede la unión.

Nosotros agradecemos a esta juventud las horas empleadas en esta puesta en escena. Uno cree sinceramente que fueron las mejores horas del último verano.

MOLI

Jo també fui marit.
De la plaça del poble fugia, esmunyit,
cap a casa, a muntanya.
I darrera el turó convingut
la meva amor acut,
la petita muller de fèrtil entranya.

Ara sóc al turó.
No veig senyal de mà ni mocador;
l'estelada només i la carena,
i l'alzina de vora el camí,
ferrenya i pura,
i una alba de lluna plena.
I m'estreny la natura,
odorant de ginesta i romaní,
amor de nova mena
humida piament de sereni.

I no se'n falta gaire
de si caic dolçament,
com si la rústica flaire
m'enterbolis el pensament.
Oh càustic aire,
beat alè de Margarida absent!

SATIRA XXXIII

Dels homes d'una sola virtut (De Sàtires)

Fins la virtut convé que sigui moderada.

Una vegada
era un polític prudent, prudent, prudent...
És a dir que no era valent.

Una vegada
era un propietari just, just, just, just...
És a dir que munyia la casa de gust.

Una vegada
era un soldadot fort, fort, fort, fort...
És a dir que del proïsme no planyia la mort.

Una vegada
era un savi d'una lliga temperant.
És a dir que dormia per no beure tant i tant.

Una sola virtut
s'espiga.
No paga el temps perdut
cavant l'artiga.

Psicologia del bruixot

Arran de la representació de l'obra "El Procés d'un Bruixot", he tingut ocasió de conèixer i seguir les incidències del seu personatge central, en Pere Torrent de Les Encies, aquest garrotxí que fou penjat per practicar la bruixeria a principis del segle XVII, i que ara ha estat desenterrat per a la història i ofert a la pública curiositat gràcies al Pare Nolasc en primer terme i a un grup de joves olotins darrerament, entre els quals em plau de contar-m'hi.

Tot i l'acusada personalitat d'aquest home, la seva història i els trets psicològics de la seva vida, que és el que ara m'ocupa, no ofereixen en realitat cap particularitat excepcional respecte a la d'altres casos semblants de bruixots que la nostra incordiant Inquisició es preocupava d'exterminar. La seva malaltia és, doncs, un cas més dintre el que podríem considerar l'epidèmia de bruixeria.

Definit com un malalt mental, el que primer podríem notar és que s'aparta molt del que vulgarment coneixem per bogeria. I així veiem que en tot moment conservà la seva capacitat de raonament i de judici, i que, tot i malgrat la florida fantasia amb que descriu els fets, aquesta narració conserva les lleis internes de la lògica dintre el llenguatge i el contingut. És inclús sorprenent l'agudesia d'alguns dels seus arguments, més si tenim en compte que era un home simple i mancat absolutament de cultura, que no sabia llegir ni escriure, ni tan sols l'edat que tenia quan s'inicià el procés. Tot això ja ens pot fer sospitar que el seu és un cas d'individu "extravagant", original i maniàtic, que hom coneix avui dia per neuròtics, i més específicament, pel que diré més endavant, englobat dintre les anomenades neurosis histèriques.

Aquests fons que endevinem en tots els seus actes de marcada afeció a sentir-se el centre d'atenció dels altres. Aquest afany per exagerar i fantasiejar, fins i tot davant dels jutges. La seguretat que li proporcionava el sentir-se temut per la gent. Les contínues manifestacions de presumpció que envolten els seus actes. La volubilitat davant del tribunal, confessant quan encara es sentia segur per adoptar la màscara de bruixot, com un suprem gest cara a la galeria, o bé negant-ho tot quan l'instint de la mort podia més que ell i recuperava per uns moments una lucidesa que podríem qualificar de més realista, són símptomes prou definidors de la **histèria**. Hipòtesi que podríem arrodonir amb alguns fets de caràcter **causal** del trastorn. Em refereixo a una possible repressió de tipus sexual (recordem que era solter) i a la soledat mantinguda, donat el seu ofici de pastor.

Hi caben, però, també d'altres possibilitats, si bé jo les considero més remotes.

En el procés se'ns parla d'unes declaracions del seu germà que més o menys diuen "que des de que perdé el seny durant la seva juvenesa, Pere Torrent és tingut per un home simple i pobre d'esperit". La qual cosa fa suposar un brot antíctic de follia. Així mateix ell ens parla que en els primers contactes que tingué amb el dimoni, aquest "l'hi xiulà a l'orella i l'hi posà a la imaginació" que havia de menar un ramat de llops. Aquests fets, i la manera d'expressar-los, són prou simptomàtics d'un altre tipus de trastorn psicològic anomenat **esquizofrènia** o demència precoç. Però em fa descartar aquesta possibilitat el fet de que només podem trobar aquests dos símptomes com a característics, davant de l'infinitat que defensen la teoria de la neurosi, a més de que l'esquizofrènia sol ésser una malaltia evolutiva i que deixa força deteriorada la intel·ligència de l'individu.

Cap fins i tot l'especulació en un cert factor acohòlic, tenint en compte que l'alcoholisme en aquella època no era vist sota les mateixes perspectives amb les quals el veiem ara. També hem d'assenyalar que avui en dia certes escoles preconitzen que les bruixes i bruixots eren malalts malencòniosos i acorats de psicosis maniàco-depressiva, però és potser ja massa terminologia mèdica i ens apartem del nus de la qüestió, les teories com sempre són moltes i la veritat del diagnòstic és o serà una, fins el dia que puguem averiguar-la.

Un dels fenòmens més interessants que m'interessaria de fer veure en tot això de la relació bruixeria-malaltia, és l'evolució dels continguts imaginatius dels malalts a través de la història. Així com un tifus, posem per cas, es manifestava de manera molt similar fa deu segles que avui en dia, les neurosis canvien de simptomatologia tot seguint l'evolució històrico-social. D'ací ve que hi ha gent que es pregunta per què no hi han bruixes avui en dia, cosa que no vol dir que no hi hagin neuròtics. Els temes de les fantasies d'aquests malalts canvien segons l'època i les característiques de la societat en que es mou el personatge. I així és impensat de deslligar el fenomen bruixeria i demonomania d'aquella societat furientment lligada a uns principis i a una moral cristiana, que imposava una religió fanatitzada, a cops d'espasa, fins als detalls més insignificants de la vida humana. Hi ha una relació provada entre el que es reprimeix (la sexualitat i la llibertat religiosa) i el contingut que aflora en la neurosi. Hi trobaríem diferències entre els diversos països i fins i tot entre les classes socials on apareix el trastorn...

No en va es parla d'un factor social com una de les causes de la malaltia. El pes de la societat sobre l'individu, la repressió constant, la moral i la religió portada als límits del condicionament humà, per força havien d'originar aquestes solucions que es manifesten amb un violent alliberament de l'instint encadenat. D'ací

el temari sexual i contrari a l'ordre social de l'època que es manifesta en cada un dels casos de bruixots que podem anar trobant. Amb tot això ja podem veure quan equivocats estan els que pretenen copsar en Pere Torrent com un cas purament personal i individual, per criticar el paral·lelisme amb el món actual, més o menys hippy, que s'establia en l'obra teatral. La bruixeria, i amb ella el nostre personatge, són fenòmens col·lectius i, per tant, comunitaris i socials, puix que no es tracta solament de l'auto-convenciment que es fa el bruixot de la seva condició, sinó que la creença estava arrelada pràcticament a tots els nivells i estaments del seu temps. En qualsevol cas el bruixot no és cap xacra de la societat, sinó un aspecte més d'aquella societat xacrada.

Hi ha un punt encara per aclarir, i sobre el qual moltes persones s'han preguntat, referent a si la participació d'en Pere Torrent en els "alquelarres" demoníacs fou real o és un simple producte de la seva alterada imaginació. Sobre això no hi han proves en el procés que ens ho aclareixin. S'ha de tenir en compte que els **sabbats** tingueren lloc efectivament en certs punts de la península. Al país vasc, per exemple, es comprovà la realitat d'algunes d'aquestes reunions, en les quals participaren, de vegades, més d'un centenar de persones, lliurades a una orgia indescriptible (naturalment, foren altres tants els executats). Però a les nostres comarques es fa molt més problemàtica la seva existència. Més si tenim en compte que les bruixes solien untar-se el cos (tal com indica el procés), en arribar el dissabte, amb tota mena d'apòzemes, en les quals no solia faltar l'extracte de belladona, de cascalls o derivats de l'ergotina (una plaga microscòpica de l'ordi), tots coneguts per les seves propietats **al·lucinògenes**. Hi ha qui diu que ja coneixien el famós L. S. D.

Una persona, reclosa la majoria de les vegades en la soledat d'una cabanya (tal com vivien les tingudes per bruixes), que practica aquesta sèrie d'untures i, en conseqüència, cau en el deliri i l'al·lucinació, donant lliure pas als seus impulsos ofegats, és molt fàcil que l'endemà afirmi sens dubtes que ha estat transportada pels aires per un boc i que ha tingut tractes sexuals de tota mena amb un exèrcit de dimonis. Deixem, doncs, com a possible alguna orgia domèstica del nostre heroi amb tres o quatre desgraciats dels encontorns, i la resta de les històries deixem-les en mans de la imaginació.

Per acabar, crec que en tot això l'única actitud vàlida davant del fenomen de la bruixeria i del cas Pere Torrent en particular, és la de sentir-nos una mica còmplices, sense anatemes en nom de la moral ni falses indignacions revolucionàries, davant d'una societat que fa tres-cents anys penjava a uns pobres malalts.

ARTISTES

Setembre sol ésser, entre el Concurs i les Festes del Tura, un bon mes artístic. Aquest any hem vist unes molt interessants mostres. No pretenim fer crítica d'art. Solament, aquest suplement, vol deixar constància d'aquells noms que més soroll han fet i que més han plagut a la majoria. Així, doncs, durant el mes de setembre, remarcuem els següents noms:

Olivet Legares, un homenatge ben meregut que li dedicà l'Ajuntament.

Mallol Suazo, dintre de la Col·lectiva de tres artistes de la Sala Parés que presentà la Sala "Francisco Armengol".

Jordi Curós, un olotí també capdavanter de l'art català, que pertany a l'equip de la Sala Parés, i que exposà a "Galeria Les Voltes".

Emília Xargay, una gironina universal, premiada arreu, que ens presentà una mostra de la seva polifacètica obra a la Sala "Francisco Armengol".

Una de les exposicions que ha tingut transcendència per la pintura posterior, ha estat la que en 1906 es va fer, amb motiu de la mort d'en Cézanne, de bona part de les seves obres.

A Cézanne se'l considera com el primer pintor de l'art modern, i com a tal se l'estudia en una munió de tractats d'art, i ho és, ja que va assolir marcar nous camins per seguir.

El gran historiador artístic Gombrich, diu que d'aquella exposició antològica no en va sortir ningú tan impressionat com el jove Picasso, fill d'un professor de dibuix de l'Escola de Belles Arts de Barcelona, i al qual ja de petit se'l considerava un fora de sèrie per l'art.

Certament, arribarà a ésser una de les primeres figures artístiques de totes les èpoques. Als dinou anys se'n va a París i pinta temes que haurien encantat als expressionistes, però això no el convenç, i cerca nous camins, posant-se a estudiar l'art primitiu, la primera font, com ja havien fet Gauguin i Matisse. A aquest estudi deu la possibilitat de fer un objecte qualsevol amb uns quants elements molt simples, que no és el mateix que la simplificació d'un cos real.

Així es van reduir les formes de la naturalesa a un esquema pla, però era necessari donar-hi volum, i per aquest motiu s'estudia Cézanne, que aconsellava representar la naturalesa mitjançant cilindres, cons i cubs, volent indicar amb això, probablement, que calia tenir present aquestes formes sòlides bàsiques.

Però en Picasso i els seus amics van seguir aquest consell al peu de la lletra, i creen el cubisme. La principal qualitat d'aquest home ha estat l'ésser innovador de totes les noves corrents pictòriques, explotant-les fins el màxim.

En Picasso nega que busqui; ell diu que ho troba. Ridiculitza els qui volen se'ls expliqui el seu art; diu que intentin comprendre el cant dels ocells. Té raó, la pintura no pot ésser compresa mitjançant les paraules.

Els artistes, després del cubisme, procuren cada cop més trobar una solució als problemes anomenats "de forma", ja que aquesta es presenta primer que el tema.

La descripció d'aquest procediment la fa en Paul Klee en una conferència pronunciada a la Bauhaus. Va dir que les formes suggerien un tema fantàs-

tic, i real a la imaginació. En realitat, és difícil d'apreciar el valor de les seves fantasies en un sol quadre, i que, a més, no és massa probable que les hagués concebut d'un bon principi; eren obtingudes especialment gràcies a la llibertat en l'enfrentament amb la tela. Aquesta improvisació podem estar ben segurs que la van aprofitar els artistes de totes les èpoques. Però encara que acceptaren la inspiració i sort del moment, van procurar dominar-la, cosa que molts artistes moderns consideren un error, ja que creuen que una obra té de desenvolupar-se segons les pròpies lleis.

A l'igual que els pintors, els escultors posen gran interès per dominar els "problemes formals", induint al suis Giacometti a convertir un cub de pedra en un cap, sense intentar dir-nos que l'hagués vist mai en realitat. La finalitat seva, a l'igual que la d'en Picasso, és oposada a l'interès d'un Rodin, per exemple, que modela el que ha vist en un model concret, en el qual s'ha inspirat.

Aqueils es preocupen pels problemes específics de la seva vocació, volen demostrar el què es pot assolir retentint d'una pedra la forma originària i que suggereixi un cap; realment, queda una obra molt més sòbria. De totes maneres, aquesta idea ja la tenia en Miquel Angel, que deia que intentava treure d'un bloc de marbre la forma endormiscada que ja posseïa.

El cubisme plantejà el problema de si la pintura es podia convertir en una espècie de construcció, com l'arquitectura, i en Mondrian decideix "construir" les seves obres amb línies rectes i colors purs. Mondrian, igual que Kadinsky i Klee, tenia una bona dosi de misticisme, desitjant que el seu art revelés les immutables realitats que les aparències subjectives amaguen.

Encara que nosaltres no combreguem amb aquesta filosofia, podem comprendre que un artista dedicat al problema de relacionar formes i tonalitats, pot impressionar-se davant d'un pic i una ratlla, igual com podia fer-ho l'autor d'una Madonna.

Aquest sabia el què volia i tenia una tradició on recolzar-se, essent mínimes les decisions en que havia d'enfrontar-se; en canvi, l'autor modern té uns objectes que els pot moure i canviar sense saber quan els ha de deixar. Tot i que no es comparteixi el seu art, cal no prendre's a broma la noble feina que s'ha imposat.

Joan Sala

La Pia Almoïna i la renaixença d'un poble

Premi Guerau de Liost 1969

Per Carme Sala Giralt

II

per camins insospitats el procés històric del nostre poble.

Fixades breument les precedents cotes històriques, direm que el gest inicial dels tres "grans" de la vila, capaç per sí sol de mantenir la Institució, tingué en menor escala, a través del temps, innumbrables seguidors, i la Pia Almoïna esdevingué més forta, més capaç i més robusta, amb possibilitats de convertir-se en multiseccular.

Començà essent un fruit, per a convertir-se en llavor, en arbre robust i protector, al redós del qual s'aplegarien nombroses ànimes necessitades d'ajuda i de protecció.

No sols guaria ferides socials, sinó que a l'ensem va constituir-se en mecenas, en propulsora d'obres, mantenidora d'esforços i d'intents destinats a millorar el nivell religiós i cultural del nostre poble.

Allí on es concebia o es portava a terme un intent de certa envergadura, s'hi trobava la Pia Almoïna per a poiar-lo, mantenir-lo, ja sia amb donatius o bé emprèstits. Entitats, institucions, esglésies, consagracions o confraries i fins la Universitat d'Olot, acudirien a ella en diverses ocasions.

El que llegirà les ordinacions o capítols de la Pia Almoïna, creurà que les afirmacions precedents s'aparten de l'esperit inicial de la Institució, però tinc l'oportunitat de presentar escriptures que, en part, explicaran els motius que permetien modificar accidentalment, la trajectòria de les seves activitats.

El que llegirà les ordenacions o capítols de la Pia Almoïna, podrà creure que les afirmacions precedents s'aparten de l'esperit inicial de la Benèfica Institució, però pot tenir-se en compte que a mesura que els anys passaven, successius llegats de més o menys quantia vingueren a incrementar els ja considerables béns de la Pia Almoïna, esdevenint una Institució rica i poderosa i, per tant, apta per sobrepassar i estendre l'acció benefactora que en un principi se li havia assignat.

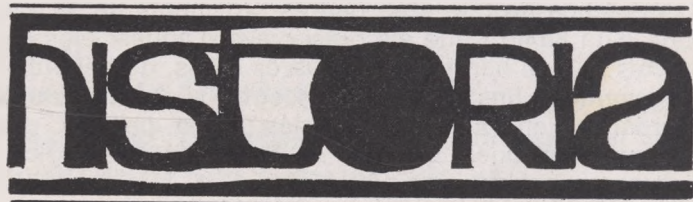
D'altres esdeveniments, no tant falaguers i de signe francament negatiu, vingueren a introduir mudances en el govern i administració de la Pia Almoïna. D'institució originàriament laica, va passar a tenir un govern mixte, amb la introducció de la tutela de l'autoritat eclesiàstica. Els motius que determinaren aquest canvi, foren la desmoralització i creixent desconcert produït en la societat tota de la vila d'Olot i terme, i en l'elecció anual del Consell de la Universitat, després de la guerra dels remences, en l'última dècada del segle XV.

Es feia del tot necessari posar-hi remei. Així ho compergueren alguns olotins partidaris de l'ordre, de la pau i de la justícia, i per aquest fi elevaren el seu clam fins el tron del monarca. Disposicions i privilegis arribaren a la nostra vila destinats a obtenir una forma més justa (règim de sac i sort) en l'elecció de Cònsols, Consellers, Clavaris i Almoïnars.

D'un capítol del document (del Llibre de Privilegis), transcriuré una part dedicada a la Pia Almoïna. "...els Almoïnars quiscun any haran de donar compte de la administratio del Clavari y que no pugan pladeyar ni moure qüestions ni fer alguna venda sens consulta e interventio dels Consols e Consell y que tot ço que pagaran per dita Almoïna haran de haver apochas y albarans. ...E que tant solament sia dada la quantitat de forment bastant als pobres y no als rics a coneguda dels Consols Consell e Procuradors de la dita Almoïna naguda empero **licència del Bisbe de Gerona o de son Vicary General...**"

Estava en el cert el Dr. Joaquim Danés en la seva obra "Llibre d'Olot", en expressar la possibilitat de que els desordres administratius de finals del segle XV, podien ésser la causa de la inclusió de la jerarquia eclesiàstica en el govern de la Pia Almoïna.

Provada documentalment la presència del Sr. Bisbe o un seu representant, com element protector, en les decisions de la Pia Almoïna, s'imposa una deducció ben lògica i versemblant. El retaule—allegoria de la Pia Almoïna (propietat del Museu John. G. Johnson Collection de Filadelfia)—titulat "El Manà", del Mestre d'Olot, no podia ésser pintat abans de l'any 1498. Un dels tres personatges de major relleu i tamany que figuren en la taula, segons la competent opinió del R. P. Nolasca del Molar, és persona eclesiàstica (capa pluvial

i birret). Aquest detall, d'inapreciable valor, m'ha permès deduir l'època, sinó exacta almenys aproximada, de la factura de tan interessant obra d'art.

Es desconeix concretament el nom de l'artista olotí que va pintar-la. Sols puc citar noms d'alguns pintors d'aquesta època, que amb tota certesa eren olotins. Tenint en compte que eren d'edats diferents, l'època de llurs activitats pictòriques oscil·lava entre les dues últimes desenes del segle XV a la primera meitat del XVI: Nicolau Hugoll, Pere Tarri (pare), Pere Tarri (fill), Mestre Benet, Carles Oliver, Gabriel Palomer.

L'Arxiu Municipal de la nostra ciutat guarda nombrosos documents que donen idea de les possessions i activitats de la Pia Almoïna en el període comprès entre 1397 a l'últim quart del segle XVIII:

31 volums (1440-1471), contenint llibres de comptes, capbreus, escriptures i documents (8).

120 pergamins (1398 a 1703), sobre creació i venda de censals; establiment de cases, horts i patis; testaments i altres llegats; compres i vendes de propietats i terrenys; lluçió de censals, etc., i altres volums de 1703 a 1775 i final de segle (9).

Al propi temps que institució protectora, fou entitat receptora, en més o menys escala.

Ben segur podria experimentar algun error o falliment en la seva actuació, com és susceptible de tenir-ho tota obra humana; mes no perdé mai el sentit humanitari de la missió que li havien confiat.

NOTA:

La reproducció fotogràfica que encapçalava el present treball històric, és la d'un retaule pintat a l'oli—titulat "El Manà" del mestre d'Olot—propietat del Museu de Filadèlfia: "John G. Johnson Collection".

Vaig tenir l'oportunitat de conèixer l'existència d'aquesta obra d'art medieval clotina, per mitjà del R. P. Nolasco.

A l'amabilitat i gentilesa del Director de l'esmentat Museu, Henri Marceau, dec la possessió d'una ampliació fotogràfica del retaule i d'una diapositiva en color.

Després d'un detingut examen de l'es-

La limitació del present treball, permet de donar sols una lleugera impressió del conjunt. Malgrat això, ens deturarem en un moment crucial de la Història del nostre poble, en un període particularment interessant i tràgic, en el qual esdeveniments i circumstàncies del tot imprevisibles, determinaren que la Pia Almoïna hi jugués un paper de primer ordre; ni més ni menys que en la formació o renaixença d'un Poble.

Em refereixo als moviments sísmics esdevinguts en 1427 i 1428, en una extensa àrea del bisbat de Girona, en la qual estaven incluíts Olot i terme.

cena en ell representada, vaig arribar a la convicció de que podia ésser una al·legoria de la Pia Almoïna del Pa Comú de la vila d'Olot. En expressar el meu pensar, certament, no pretinc imposar el meu criteri a ningú, sols poso de manifest una interpretació ben versemblant.

prehistòria

Seguint la tasca que ens hem encomanat, volem deixar constància, en el present article, de les troballes fetes en la nostra comarca fins el present i donades ja a conèixer.

Tal volta, el més nombrós material recollit prové de troballes purament ocasionals, fetes pels pagesos, de destrals neolítiques, recollides en el conreu dels camps, i guardades curosament com un valuós talismà, degut a la creença de que eren pedres provinents de la caiguda d'un llamp i que els preservava d'aquest element, gràcies al qual han passat de pares a fills, de generació en generació, fins arribar als nostres dies, continuant guardant-se en l'actualitat en més d'una pagesia. Podem veure'n unes quantes al Museu Arqueològic, i d'altres en col·leccions particulars.

Però, estudis documentats i conscients, són deguts únicament a la ploma del Dr. Joaquim Danés i Torras, que els podem reunir en quatre descripcions.

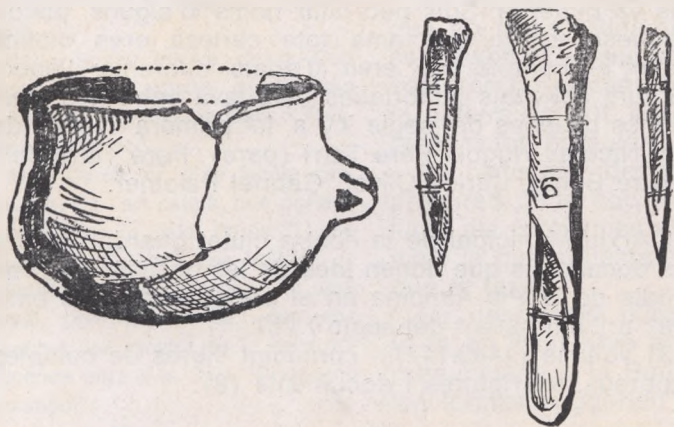
La primera la trobem en el llibre "Pretèrits Olotins", sota el títol "La Cova del Bisbe" i ens fa esment d'una excavació feta pel propi autor, la qual donà a la llum

diversos ossos polits i treballats, i uns fragments de ceràmica que composaren un vas. També ens parla d'un punxó d'os polit recollit a la Cova dels Ermitans.

L'altra és referent a una publicació del mateix autor: "Història d'Olot", en la qual ens descriu la troballa de set o vuit enterraments en el lloc Coll d'en Caubet, prop de la masia anomenada La Cantina, dels quals no se'n pogueren prendre detalls concrets; i en el mateix lloc va descobrir-se, més tard, un altre enterrament dessota d'unes lloses, del qual pogué aconseguir-se'n una destrala de bronze, sense caïres i massissa, que amida 12'50 centímetres de llarg.

En l'anomenat Pla de la Gibrella, a la Vall de Bianya, més exactament sota les cingleres de Fontfreda, va trobar-s'hi material hallstàtic, segons ens descriu en l'esmentat llibre, "Història d'Olot", consistent en: un punyal d'antenes, puntes de llança i de sageta, i terrissa, gran part del qual, en l'actualitat, malauradament desaparegué.

A darrers del 1927, junt a ca l'Ermità de Batet, aparegué un enterrament del qual, junt a l'esquelet, pogueren recollir-se tres gerres de terra cuita, prima i blanquinosa, i set o vuit fragments d'un vas planer, i sembla que hi havia, també, trossos de teula romana. I més anteriorment, en el juliol del 1908, va trobar-se en el lloc conegut pel "Clot Fondo" de La Riba, a la Vall de Bianya, amb motiu d'obrir un nou camí carreter, en l'actualitat substituït per la carretera d'Olot a Camprodon, la meitat inferior d'una petita gerra de terra cuita, molt semblant a les que s'han trobat abundantment a Empúries, la qual no pogué ésser degudament classificada per manca-hi tota la part superior, que es conservava al Museu Municipal, tot publicat, junt amb d'altres troballes, en el llibre "Pretèrits Olotins", sota el títol "El pas dels romans".

Sociedad Industria y Comercio

Domingo día 8.- Tarde 6'30

En la espera de la gran FIESTA DE DESPEDIDA QUINTOS 1970 de nuestra ciudad que tendrá lugar los días 14 y 15, presentamos hoy un extraordinario programa con el conjunto:

RUMBO

y la gran formación:

IV MUNDO

uno de los conjuntos de máxima actualidad, que pocos querrán perderse. IV MUNDO llega por segunda vez a nuestra sala de Fiestas.

FIESTA QUINTOS.- De mano de la joven Comisión QUINTOS 1970, se presentará en el:
Sábado día 14 noche 10,30

Un baile «Hippi» con el conjunto
Aquarium.

Domingo día 15, tarde 6,30: Gran baile despedida quintos de Olot y comarca con el fabuloso conjunto

Setson.

y una gran figura, a punto de efectuar su nueva gira por América:

Diango.

único, sensacional.

Domingo noche 11, **Baile de despedida Quintos Y**

Elección «Madrina» Quintos. Con el mismo programa de tarde y la novedad de entrada gratis para todos los quintos.

SOCIEDAD .- Se alarga durante todo el mes de noviembre, el plazo para que todos los socios, sin distinción alguna, que todavía no lo hayan hecho, llenen nuestro **BOLETIN DE SUSCRIPCION Y CONTROL** y lo entreguen acompañado de dos fotos a nuestros conserjes o Secretario General. De haberseles extraviado dicho boletín entreguen dos fotos en secretaria y se les entregará dicho boletín.

CAFETERIA.- *A punto de vencer el actual contrato con nuestro cafetero y de acuerdo con el mismo, hacemos pública esta contingencia a todos nuestros Sres. Socios del gremio de cafetería y a cuantos sin ser socios, pueden interesarse para cubrir dicha plaza.*

Esteban España S. A. CAMPEON

El pasado sábado tuvieron lugar los actos de clausura del Campeonato de Fútbol de Empresas 1.970 que bajo los auspicios de la Obra Sindical de Educación y Descanso se ha desarrollado en esta Ciudad con participación de equipos representativos de las Empresas: Esteban España S. A.; Construcciones Mecánicas Doménech S. A.; Eros-Zinnia S.A.E.; Indelma-Muebles; y Granja Soldevila S.A.

Los actos organizados según el Programa editado y que se desarrollaron dentro de un ambiente jovial y totalmente favorable, fueron los siguientes: En el Estadio Municipal de Olot, tuvo lugar el partido homenaje al equipo Campeón Esteban España S.A., que se enfrentó a una Selección de los cuatro equipos restantes, siendo arbitrado por el joven D. Joaquín Casademont, por ser el árbitro más joven que participó en el Campeonato, consiguiendo la victoria la Selección por el justo tanteo de 2-1, habiendo inaugurado el marcador el equipo de Esteban España.

Al finalizar el encuentro que fue presenciado por numerosísimo público, tuvo lugar la entrega de Trofeos a los equipos participantes, formando la Presidencia, El Delegado Sindical Comarcal quién ostentaba la representación del Delegado Sindical Provincial, los empresarios de los equipos contendientes y el Presidente del Comité de Competición, recibiendo cada equipo una copa que acredita su participación en el torneo y el equipo Campeón además una Placa alegórica Trofeo del Delegado Provincial de Sindicatos, público, aplausos, vitores, alegría y satisfacción.

Por la noche y en el Restaurante de la Deu, tuvo lugar una cena de compañerismo con todos los jugadores de todas las empresas, participando de la misma más de noventa comensales entre los que se contaban los empresarios y Jerarquías Sindicales, reinando también el mismo ambiente descrito en el acto anterior.

Una actividad más, en Olot, que queda para la historia, con un sabor y recuerdo agradable que sólo ha merecido los plácemes de propios y extraños. Una experiencia vivida demuestra que pueden realizarse actividades, cuando hay predisposición para sacar una empresa adelante. Una experiencia que no a dudar habrá sido en un futuro muy próximo la llave de una continuidad.

En nuestro establecimiento, siempre en vanguardia en ofrecer un servicio a sus clientes, tenemos una sensacional oportunidad para Vd.

Visítenos rápidamente y solucionará su problema de afeitado

Sin pagar haga la gran prueba BRAUN

Llévese la nueva Braun Sixtan S a su casa. Utilícela durante diez días y sólo después de convencido páguela

sibidí

Vale

Calvo Sotelo, 18 - San Rafael, 24 OLOT

Fútbol

Olot, 3 - Amposta, 2

Apurada victoria la conseguida por la U. D. Olot frente al Amosta, cuyo equipo presentó más dificultades de las previstas en un principio y que eran pocas. Con este triunfo el Olot parece escalar algunos puestos en la tabla de la clasificación y situarse en una zona tranquila, que de momento es lo importante.

El encuentro en sí, fué un partido emocionante por lo incierto del marcador, ya que el fútbol brilló por su ausencia, aunque compensado por el entusiasmo y entrega de que hicieron gala los veintidós jugadores.

Durante bastante tiempo anduvieron por delante en el marcador los visitantes, y fué luego cuando llegó la reacción olotense cuyo artífice fue veterano Llorens, constructor de un gol y realizador de otros dos. El equipo visitante sorprendió por su constante batallar y el ir a por todas; con ello dominó el centro del campo sin ninguna oposición por parte olotense al carecer de hombres adecuados para ello, porque de los dos interiores que son Llorens y Durá, el primero aunque con sus jugadas aisladas como el partido del domingo pasado no va a solucionar la papeleta cada partido, por verse falto de facultades que se requieren para un motor de un equipo. Mientras que Durá, hasta el momento ha demostrado ser un jugador mediocre, que deja mucho que desear hasta el punto de ser el más flojo en casi todos los partidos en los que le hemos visto actuar. Con ello, cabe decir que la ausencia de Granados es un gran handicap, un hueco que queda por cubrir, y que no se cubre tan fácilmente. Todos sabemos de sus maneras, sus malos modos, pero a pesar de ello es una pieza básica e indiscutible en el equipo olotense.

A los diez minutos del primer tiempo, Llorens tras una serie de rechaces en corto por parte de la defensa visitante logra empalmar un gran disparo que significa el primer gol para los bermellones. A los 32 minutos, un córner sacado contra el portal de Prat y es rematado por Casanovas al fondo de la red, 1-1. A los 6 minutos de la reanudación, en un córner sacado por los visitantes origina una confusión entre Prat y Danés introduciéndose mansamente el balón al fondo de la portería local ante la sorpresa de los jugadores visitantes al presenciar tal regalo. Pocos minutos más tarde anotamos sendos paradones de Prat a dos metros de la puerta, evitando dos goles cantados y que habrían sentenciado la contienda. Se llega al minuto 25, cuando Llorens en gran jugada personal llega hasta el mismo palo, retrasando el balón para que Dandi fusile el gol del empate. El gol que establecería el resultado definitivo sería conseguido por Llorens al rematar impecablemente un libre indirecto con el que había sido sancionado el equipo visitante dentro del área.

A la hora de hacer distinciones, por el Olot cabe señalar a Prat, Danés y Llorens, muy superiores a sus compañeros de equipo que estuvieron la mayoría por bajo de sus posibilidades. Por el Amposta Año, Soriano y Alsó, fueron sus mejores hombres.

A las órdenes del colegiado Sr. Figola, que estuvo acorde con el partido, los equipos presentaron las siguientes alineaciones:

AMPOSTA.- Alsó; Costa, Garriga, Delgado; Año, Soriano; Reig, Alsó, Casanovas, Tarazona e Hierro.

OLOT.- Prat; Danés, Ferreras, Llnis; Grau, Prats, Dandi, Llorens, Chalé Martínez y Durá.

Los dos equipos no efectuaron ninguna sustitución.

COLLELL

	J.	G.	B.	P.	G.F.	G.C.	P.		
Masnou	9	6	2	1	23	11	14	-	6
Sabadell	9	6	2	1	19	8	14	-	4
Granollers	9	4	4	1	19	7	12	-	4
Gramanet	9	5	2	2	21	13	12	-	2
Lérida	9	4	3	2	16	7	11	-	3
Figueras	9	3	5	1	12	8	11	-	1
Lloret	9	4	2	3	11	9	10		
Palafregell	9	4	2	2	10	9	10	-	2
Gavá	9	4	2	3	11	11	10	-	2
Moncada	9	4	2	3	9	9	10	-	2
La Cava	9	2	6	1	9	11	10		
OLOT	9	3	3	3	19	14	9	—	1
Bañolas	9	4	1	4	15	13	9	—	1
Reus	9	3	2	4	9	11	8		
Vilafrañca	9	2	4	3	8	17	8	—	2
Amposta	9	3	1	5	10	16	7	—	1
Monrrea	9	3	1	5	15	22	7	—	1
Villanueva	9	1	2	6	9	19	4	—	4
Horta	9	0	3	6	6	18	3	—	7
Samboyanó	9	0	1	8	6	23	1	—	9

Hijos de Arturo Simón, S. A.

**precisa aprendices
mecánicos de 14 a 16
años**

- Asistencia a Escuela de aprendices de la empresa.
- Recibirán clases teóricas por personal especializado.
- Muy bien retribuidos.
- Gran porvenir

Razón: c' José Ayats, 4 u Oficina de Colocación

De 7 a 9 noche, necesita Agente Productor

Compañía Norte Hispania S. A.

(muy buena comisión y sueldo). Dirigirse de 8 a 9 a
Sr. V. Mondejar — Ctra. Morrot, 113 OLOT

TEATRO PRINCIPAL

Domingo, 8 - 4 tarde (s. continua)
Lunes, 9 - 6'15 tarde (s. única)
Jueves, 12 - 6'15 tarde (s. única)

*Excepcional selecció cinematogràfica
de doble estrone*

Uno de los más apasionantes episodios de la caza despiadada de los jefes nazi, llevada a cabo veintiocho años más tarde, por los vengadores israelitas

MALDONNES

(en Technicolor)

gran creació de

Pierre Vaneck - Elsa Martinelli
Robert Hossein - Jean Topat

Dirigida por: **SERGIO GOBBI**

Aquella despiadada persecució, fructe de l'imaginació megalomània, tenta algo de desenfreno i inhumana que la convertia en criminal

Noticiero NO-DO

Toda la verdad auténtica y sobrecogedora, de unos hombres entregados a la profesión más arriesgada del mundo

El paseillo

(en Technicolor)

atrayente creació de

J. Montilla, A. Castellano «El Puri»
Rossana Yani - Ana Mariscal

Dirigida por: **ANA MARISCAL**

La historia del desafío más trágico y desesperado del mundo, la vida a cambio de una berrachera de aplausos

(Autorizado para mayores de 18 años)

COLON

Próximo miércoles (s. cont.) 6'15

Organizado por el 6.º curso de Bachillerato del Colegio Corazón de María pro-viaje fin de estudios.

*Colosal reparación de un héroe
inolvidable*

ALAIN DELON en EL TULIPAN NEGRO

YVONA LISI - ADOLFO MARSILLACH
DAWN ADDAMS - AKIM TAMIROFF
LAURA VALENZUELA
Director: **CHRISTIAN JAQUE**
SUPERANDRAMA A.S. COLOP
CINEMATOGRAFIA GENERAL (S.A.) FLORA FILMS - MEXAR FILM S.R.L.

Completará este sensacional film los siguientes
los asuntos cortos

CHARLOT MARINERO

UN PAR DE SOCIOS

Stan Laurel - Oliver Hardy

SALON NAUTICO DE BARCELONA

(Imágenes)

(Autorizado para todos los públicos)

Se venden

solares a precios
asequibles

Razón: Paseo de Blay, 14

Tel. 26 09 15

Hace 50 años

** Han estat convocades pel Sr. Alcalde, d'acord amb les altres autoritats locals, algunes senyores i senyoretas, per a portar a cap la caritativa i humanitària obra de donar acolliment en la nostra ciutat als nens austríacs, les quals, reunides al Saló de l'Alcaldia, després d'ofertir tota la seva decidida cooperació a la dita meritòria obra, s'acordà nomenar per a constituir el Comitè local, les senyores assistents.

** A pesar de no ésser el temps massa a propòsit, els dies de Tots Sants i Morts va veure's força concorregut el Cementiri, admirant el públic el nou panteó fet construir per la Sra. Vda. de Brugats, que resulta de molt gust i seriositat.

** Els farmacèutics d'aquesta ciutat han pres l'acord de que l'hora de tancar totes les farmàcies, sigui a les 10. Aquest acord començarà a regir des del vinent dilluns.

** Els senyors metges ens participen que, d'acord amb la nova hora en que, a partir del pròxim dia 8, es tancaran les nits les farmàcies, procuraran acomodar les visites de la tarda de la millor manera possible, a fi de no causar el més petit perjudici econòmic als seus clients.

** Ha sortit per a Barcelona, amb la seva distingida família, l'acabat compatriota Sr. Manuel Malagrida, el qual, abans de marxar, ha fet lliurament de mil pessetes per a ésser repartides entre els establiments i associacions de beneficència

** El riu Fluvià, en la seva forta vinguda, assolí un alt nivell, envaint el Passeig de Sant Roc i la Ronda de l'Eixample Malagrida, causant en un i altre paratge diferents perjudicis, esfondrant algunes parets i arrencant grans quantitats de terra.

On causà veritable dany, fou de Sant Joan les Fonts en avall, a causa de la gran crescuda en que baixaren els afluents riera de Banyà, Toronell, riera d'Oix i Llierca. A Castellfollit, va endur-se'n gran part de les rescloses de la Fàbrica Nova i del rec de la força elèctrica Agustí, inundant completament la central elèctrica, en la qual causà seriosos desperfectes, i per aquesta raó diverses de les nostres fàbriques han tingut de quedar paralitzades tota la setmana, per manca de força. A Besalú, inundà una gran extensió d'hortos i s'emportà també gran part del canal de la fàbrica de paper. Afortunadament, que ens consti, no s'ha de lamentar cap desgràcia personal.

** El dilluns, tarda i vespre, tornà ploure. Al matí següent, aparegueren coronades de neu Santa Magdalena i cinglera del Corb, sentint-se fred intens, assenyallant-nos l'entrada d'hivern.

(De "El Deber", 6 novembre 1920)

CINE Nuria

Sábado domingo, lunes y jueves

GRIDO

domingo

Ver horarios en las puertas de los locales

Colosal acontecimiento cinematográfico

Una de las mejores películas de todos los tiempos

Un hombre para la eternidad

(en Technicolor)

Premiada con 6 Oscars

Film de Freed Zinnemann

con

Wendy Hiller - Leo Makern

Orson Welles - Susannah York

Noticiero NO-DO

Los siete gladiadores cuyos nombres aclamaba el pueblo de Roma, consabidos para derrocar a un traidor

Los esclavos más fuertes del mundo

(Technicolor - Techniscope)

Roger Browne - Gordon Mitchell

Scilla Gabel - Giacomo Rossi Stuart

Director: MICHELE LUPO

Luchaban por su libertad, primero, luego por la libertad de los demás

(Autorizado para todos los públicos)

IDEAL

Domingo 8, 4 tarde - (s. continua)

Apoteósico programa cinematográfico de estreno

Toda la espectacular y selvaje grandeza del Oeste Americano, en una historia de atrayente humanidad y emocionantes aventuras

El valle del fugitivo

(Cinemascope y Technicolor)

desternillante creación de

Robert Redford - Katharine Ross

Susan Clark - Barry Sullivan

Bajo la dirección de: ABRAHAM L.

La dramática odisea de un hombre perseguido y acosado, huyendo de sus enemigos y en lucha a muerte por la supervivencia

Noticiero NO-DO

Los servicios secretos de cinco potencias a la caza de un valioso documento, destinado al Secretario General de la ONU

Operación Poker

(Cinemascope y Technicolor)

formidable creación de

Roger Browne - Helga Line

Sancho Gracia - Carol Brown

Director: OSVALDO CIVIRANI

Una película excepcional, basada en un hecho real, protagonizada por los hombres de la CIA americana

(Autorizado para mayores de 18 años)

COLON

Hoy sábado, 9:15 noche

Domingo continua desde 4 tarde

Formidable programa cinematográfico

Van Heflin y Gilbert Ronald
Dos gigantes del «Western» frente a frente en el sensacional film

PROFESIONALES DEL ORO

Sus deseos y emociones solo pedían expresarlos de forma explosiva

Un testimonio vivo y de palpitante lucha por el oro en una película valiente, viril, cruda y violenta

Noticiero NO-DO

Además de complemento una lucha implacable contra la terrible y poderosa organización mundial

LOS ASESINOS DE LA MAFIA

Sólo la astucia, el valor y la habilidad de El SANTO pudo poner al descubierto la increíble personalidad de un gansterismo camuflado

Autorizado para todos los públicos

Aglomerados de corcho ROVY

Para parquetes, zócalos, cielos rasos, etc.
La solución definitiva contra la humedad de
techos y paredes!

Gran poder decorativo

Agente Oficial para Olot y Comarca:

Jaime España

Axda. Maestrazgo, 34 OLOT Tel. 260898

Exposición: c. Enrique Granados, 165

CALZADOS

Casa ROVIRA

Botas altas Señora y niña

Botas Caballero forradas piel cordero

Zapatos Señora, para pies delicados, con tres
anchos distintos

Zapatos para colegiales

Botas especiales para cazadores

Zapatos infantiles para plantillas pies planos

Calzados ROVIRA

La primera Zapatería de la Ciudad

Hijos de Arturo Simón, S. A.

Precisa CHICAS

Excelente retribución

Razón: c. José Ayats, 4 u Oficina de Colocación

Modernice su establecimiento, su oficina, su
hogar con

Viplasó

Plafones de madera noble de impregnación para
revestimiento de paredes y techos, resistentes a
la humedad, ácidos y rayado.

Instalación fácil y rápida.

Fabricado por

Martín Vila

Ctra. Sta. Pau, s. n. OLOT Tel. 260955

¡Caballero!

¡No más pruebas ni pérdida de tiempo!
Vista su traje a medida "Sistema Iberostar"

Una exclusiva de

Sastrería y Confecciones

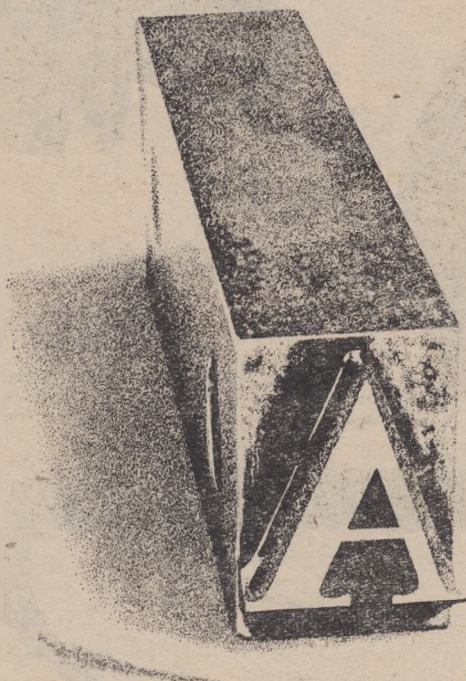
Corredera

Visítenos sin compromiso alguno

c. Agua, 1

OLOT

¿ Por qué imprimimos nuestras pólizas con letra grande ?

Naturalmente, para facilitar su lectura. Porque nosotros no somos unos burócratas, sino unos verdaderos asesores en todo lo que concierne a seguros. Y cuando presentamos una de nuestras pólizas a la firma de un cliente, antes insistimos en su minuciosa lectura detalle por detalle para ver si realmente se adapta a sus necesidades. Y es que nosotros pagamos religiosamente todos los siniestros cuya cobertura se halla prevista en la póliza. Por eso nos vemos obligados a imprimir nuestras pólizas con letra grande, para que el asegurado sepa muy bien qué es lo que cubre y lo que no cubre la póliza. Es uno de los muchos detalles que nos distinguen: la claridad.

Proporcionamos más tranquilidad
para los riesgos de hoy.

CHASYR
1879
SEGUROS

AGENCIA C.E.C.
Lorenzana, 17 bis
Olot

RADIO CODERCH

le abona de su lavadora vieja, hasta 5.000 pts., al adquirir una Superautomática

**CUANDO
LAS SEÑORAS
PREFIEREN**

...es que "algo" determina su elección. Ese "algo", fundamental en el momento de la compra, se basa en la garantía de una marca especializada en lavadoras, fruto de su larga experiencia. Por eso, las señoras, prefieren BRU.

**¿Se figura usted
la garantía que representa
un millón de lavadoras BRU
funcionando en España a plena satisfacción?**

VENTA A PLAZOS Y AL CONTADO

Distribuidor Oficial:

RADIO CODERCH